

Goriški Travniki se lomi

Generalni konzul Dimitrij Rupel obiskal SDGZ

Fotograf Danilo De Marco portretiral slovenske partizane na Opčinah

Na zahodnem Krasu nasprotujejo hitri železnici pod naselji

Primorski dnevnik

SOBOTA, 21. JULIJA 2012

Št. 171 (20.494) leto LXVIII.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 24. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojškim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobodjenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužnji Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 7786339

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 356320, fax 0481 356329

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

POŠTNA PLAČANA V GOTOVINI
Spedizione in abbonamento postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,20 € CENA V SLOVENIJI 1,20 €

Poln kozarec, prazen kozarec

MARKO MARINČIČ

Prispodobo o pol praznem kozarcu moramo tokrat nekoliko prilagoditi. Na pobudo sen. Tamarre Blažina sta bili včeraj pomembni srečanja o kvalitetni vinski proizvodnji na Krasu. Kozarca sta bila dva: kozarec terana, poln zlatih pričakovanih, kozarec prosekarja pa, kot vselej v dveh letih od protokola o Proseccu DOC, tudi tokrat žalostno prazen.

Začnimo kar z žalostno zgodbo, da se bomo ob koncu teh vrstic potolažili s spodbudnejšo. Vиноgradniki in drugi podpisniki protokola, po katerem imajo do zaščitnega naziva Prosecco pravico istoimenska penca vina, ki jih pridelujejo v Venetu ter v Furlaniji-Juljski krajini, vključno s tržaško pokrajino, so spet ostali razočarani. Protokol je že dve leti mrtva črka. Dežele, ki naj bi pri tem imela glavno vlogo, spet (z izjemo manj pomembnega funkcionarja) ni bilo zraven, predstavnik kmetijskega ministrstva pa tudi ni mogel dati spodbudnih zagotovil, češ da je zaradi varčevanja ministrstvo ob 90 odstotkov za promocijo kmetijstva namenjenih sredstev.

Potolažimo se torej s kozarcem terana, ki bi lahko kmalu dobil čezmejno zaščitno oznako. Ta bi pripomogla ne samo k trženju tega edinstvenega vina, ampak tudi k večji prepoznavnosti celotnega Krasa in njegovih turističnih zmogljivosti. Predstavnik ministrstev obeh držav sta ocenila, da je pridobitev čezmejne zaščitne oznake - prve v Evropi - možna in zagotovi la podporo. Ustrezno izhodišče obstaja, saj so ga izoblikovali že v okviru evropskega projekta Agrotur.

Sedaj je upati, da ne bo birokratskih ovir. Žal, prosecco docet...

GOSPODARSTVO - Črn dan za evro območje

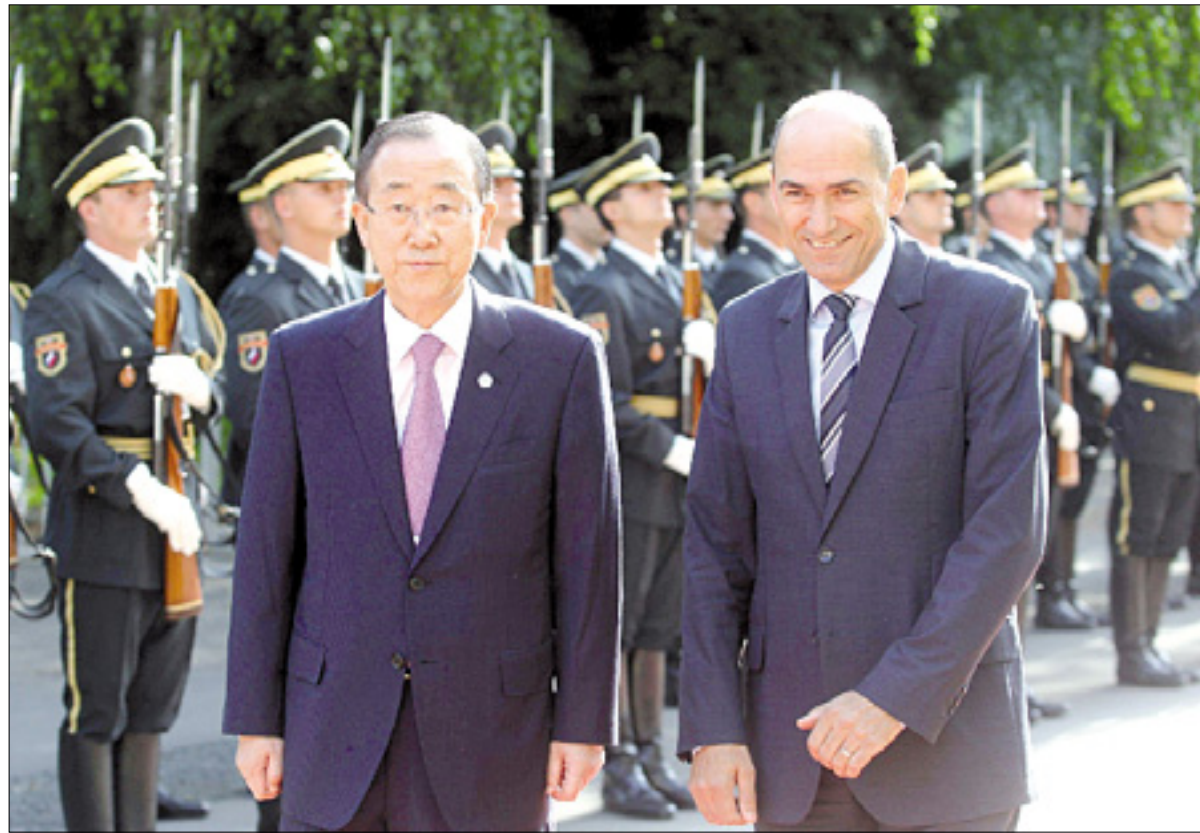
Padec na evropskih borzah Pod udarom Španija in Italija

Zaskrbljeni premier Monti krivi tudi politično negotovost

LJUBLJANA - Generalni sekretar ZN na uradnem obisku

Ban Ki Moon v Sloveniji

Na pogovorih s predstavniki države v ospredju Sirija in Zahodni Balkan

LJUBLJANA - Generalni sekretar ZN Ban Ki Moon je bil včeraj na svojem drugem uradnem obisku v Sloveniji. Gostil ga je premier Janez Janša, sestal pa se je še s predsednikom republike Danilom Türkrom in

predsednikom DZ Gregorjem Vrantom ter nagovoril DZ. Po četrtkovi zavrnuti resolucije VS ZN o Siriji je pozval k ukrepanju za končanje nasilja v tej državi. Ban je na novinarski konferenci s premierom Janšo iz-

razil globoko razočaranje, ker Varnostni svet ZN v četrtek ni sprejel resolucije, ki bi poslala »zelo močno enotno sporočilo mednarodne skupnosti« glede Sirije.

Na 2. strani

FRANKFURT - Evropske borze, posebnost v Španiji in Italiji, so včerajšnje trgovanje sklenile s padci indeksov, predvsem zaradi skrbi povezanih s širjenjem dolžniške krize evro območja. Evro je v trgovanju padel na dvoletno dno. Finančni ministri držav v območju evra so na telefonski konferenci pričakovano potrdili program do 100 milijard evrov pomoči za španske banke.

Predsednik italijanske vlade Mario Monti je upravičeno zaskrbljen. Finančno situacijo povezuje tudi s politično negotovostjo v državi.

Na 9. strani

Jože Pirjevec zaslovel tudi v Rusiji

Na 3. strani

Slovenski državljani utočil v Barkovljah

Na 4. strani

V Devinu imenitna delavnica za godalce

Na 6. strani

V Gorici »ofenziva« proti vandalom

Na 10. strani

Magnifico bo oživil simbolni goriški trg

Na 11. strani

Vse več ljudi obiskuje naravni rezervat Cona

Na 12. strani

DENVER 24-letnik ubil 12 ljudi in jih ranil 40

DENVER - V kinodvorani v kraju Aurora blizu Denverja v ZDA je med premiero najnovejšega filma o Batmanu prišlo do streljanja, pri čemer je bilo ubitih 12 ljudi, 40 jih je bilo ranjenih. Policija je po napadu prišla osumljenca, 24-letnega Jamesa Holmesa, ki je po doslej znanih podatkih deloval sam in ni povezan s katero od terorističnih organizacij. Nasilje je v dvorani izbruhnilo nekaj po polnoči po krajevnem času, ko je zamaskiran moški stopil na oder in začel streljati.

Na 9. strani

KRAS - Zanimivi srečanja vinarjev in ministrstev z obeh strani meje Bomo kmalu dočakali čezmejno zaščiteno poreklo Teran?

TRST - Na naših mizah bi se lahko kmalu pojavile steklenice s čezmejnimi zaščitnim poreklo Teran. To je želja vinarjev in vinarjev z obeh strani nekdanje meje, ki uživa tudi podporo pristojnih ministrstev obeh držav. Včeraj so o tem in drugih predlogih za ovrednotenje Krasa in njegovih proizvodov spregovorili na srečanju v Praprothu.

Veliko manj razveseljive pa so vesti, ki se tičejo vina prosecco. Italijanska država je namreč bistveno zmanjšala sredstva, namenjena promociji kmetijstva. Protokol, ki so ga tržaški vinarji podpisali ob prisotnosti nekdanjega ministra Zaia, pa ostaja za enkrat mrtva točka.

Na 4. strani

kakšna usoda
na čaka

LJUBLJANA - Generalni sekretar ZN na uradnem obisku v Sloveniji

V ospredju pogovorov Sirija in Zahodni Balkan

Srečanja s premierom Janšo, predsednikom Türkcom in predsednikom DZ Virantom

LJUBLJANA - Generalni sekretar ZN Ban Ki Moon je bil včeraj na svojem drugem uradnem obisku v Sloveniji. Gostil ga je premier Janez Janša, sestal pa se je še s predsednikom republike Danilom Türkcom in predsednikom DZ Gregorjem Virantom ter nagovoril DZ. Po četrtkovi zavrnitvi resolucije VS ZN o Siriji je pozval k ukrepanju za končanje nasilja v tej državi. Ban je na novinarski konferenci s premierom Janšo izrazil globoko razočaranje, ker Varnostni svet ZN v četrtek ni sprejel resolucije, ki bi poslala »zelo močno enotno sporočilo mednarodne skupnosti« glede Sirije.

Kot upa, bo VS danes vendarle ukrepal in podaljšal misijo opazovalcev v tej nemirni državi. »Varnostni svet včeraj ni dosegel dogovora, a danes moramo poskusiti znova, zavoljo sirskega naroda in širše regije,« je poudaril.

Na vprašanje, ali četrtkovo glasovanje pomeni konec mirovnega načrta posebnega odposlanca ZN in Arabske lige za Sirijo Kofija Annana, je opozoril, da je pravno gledano misija opazovalcev ločena od načrta. Kot je zatrdil, bosta z Annanom kljub nesprejetju resolucije vztrajala v prizadevanjih za končanje nasilja in zlorab v Siriji, saj »naše kolektivne odgovornosti ne moremo opustiti«.

Poleg krize v Siriji sta Janša in generalni sekretar danes največ pozornosti namenila razmeram na Zahodnem Balkanu in vlogi, ki jo Slovenija je in jo še lahko odigra v tej regiji. Ban bo namreč po Sloveniji obiskal še vse ostale nekdanje jugoslovanske republike - med drugim Kosovo, ki kot edina država v regiji še ni članica ZN, kot prvi generalni sekretar ZN doslej pa bo obiskal Srebrenico. Govori-

Ban Ki Moon
z gostiteljem
Janezom Janšo

ANSA

la sta tudi o vlogi Slovenije v ZN in o prihodnosti te organizacije.

Kot je glede Zahodnega Balkana poudaril Janša, je treba zmanjšati odrezanost nekaterih držav v regiji od mednarodne skupnosti in pospešiti njihovo evroatlantsko integracijo. Poudaril je, da ima Slovenija v teh državah številne svoje ljudi, ki jim pomagajo pri njihovi integraciji v EU in Nato. To je po njegovem mnenju največ, kar lahko zanje naredimo - da delimo svoje znanje in izkušnje, pridobljene med vstopanjem in skozi članstvo v teh povezavah.

Tudi Ban je izpostavil velik pomen regionalnega sodelovanja, sprave in evroatlantske integracije na Zahodnem Balkanu - ne le za regijo samo, ampak za stabilnost in mir v svetu. Te države so že naredile dolgo pot skozi težka obdobja konfliktov, a prav tako pomembna pot jih še čaka in tu je vloga Slovenije zelo pomembna, je poudaril.

Generalni sekretar je Slovenijo sicer označil kot državo, ki »gradi mostove« - med preteklostjo in prihodnostjo, med severom in jugom. Zahvalil se ji je za njena dosedanja prizadevanja v okviru ZN in zatrdil, da je v minulih 20 letih v njih zagotovo pustila svoj pečat. Posebej se je zahvalil za njeno sodelovanje v mirovnih operacijah ZN, predvsem v nevarni Siriji. V operacijah ZN trenutno deluje 18 slovenskih vojakov.

Tudi na srečanju Bana s Türkcom - starim prijateljem še iz časov, ko sta oba delala na sedežu ZN v New Yorku - je bilo govora o razmerah v Siriji, pri čemer sta se sogovornika zavzela za soglasje VS glede nadaljnjih ukrepov v zvezi s to državo. Poleg tega sta govorila še o drugih temah, med drugim o usmeritvah, sprejetih na konferenci ZN o trajnostnem razvoju Rio+20, ter o merjenju družbenega in ekonomskega razvoja, ki ne temelji zgolj na bruto domačem proizvodu. (STA)

SLOVENIJA TA TEDEN

Navidezni dogovor po navideznem viharju

VOJKO FLEGAR

Še v četrtek ob šestih popoldne je kazalo, da je Slovenija manj kot štiriindvajset ur od vladne krize. Premier Janez Janša je na komercialni televiziji v posebnem pogovoru razložil, da ne namerava biti tisti, ki bo jeseni prosil Evropo za pomoč Sloveniji, predsednik ene od koalicijskih strank pa je malo pred tem izjavil, da bo država očitno v soboto imela le še vlado, ki opravlja tekoče posle. Štiri ure kasneje je bil Janša v studiu javne radiotelevizije, da bi razglasil zmago razuma oziroma pojasnil, kaj so se predsedniki vseh parlamentarnih strank kakšno uro nazaj dogovorili, da bi odvrnili politično krizo.

Preplaha je bilo konec, vladna kriza ne bo pokvarila dopusta niti politikom niti državljanom, toda bolj ali manj očitno je bilo tudi, da kakšnega obetavnega, res vsebinskega in hkrati trdnega dogovora ni bilo. Koalicija in opozicija sta si preprosto vzeli samo »minuto odmora« pred jesenskim nadaljevanjem.

Katalizator napetega dogajanja iztekajočega se tedna je bila izredna seja parlamenta, na katero je vladna koalicija prišla s kakšnimi dvema ducatom zakonov oziroma predlogov, ki naj bi jih poslanci sprejemali skoraj izključno po nujnem postopku in povrh s skrajno omejenim časom za razpravo. Kot osrednji točki dnevnega reda pa sta bili predvideni vnos zlatega fiskalnega pravila (torej prepovedi čezmernega dolževanja države v skladu z evropskim fiskalnim paktom) v ustavo in zakon o Slovenskem državnem holdingu (SDH), novi organizaciji upravljanja z državnim premoženjem. Za prvo bi vladna koalicija potrebovala tudi podporo dela opozicije, saj je ustavo mogoče spremi-

njati le z dvotretjinsko večino, glede drugega ni bilo popolnega soglasja niti znotraj koalicije, povrh pa besedilo zakona z 41 člani, ki so že na matičnem odboru dobili 37 dopolnil, niti dan pred predvidenim sprejetjem ni bilo znano, čeprav je nameravala vlada z njim na mah spremeniti več kot dvajset drugih zakonov. Z drugimi besedami, za fiskalno pravilo in SDH je bilo vnaprej jasno, da vlada ne more računati na njun sprejem, glede na to, da je prav ti točki premier Janša stiliziral v ključni točki vladnega programa pred parlamentarnim dopustom, pa bi pričakovana zanesljiva zavrnitev ob zelo verjetnem razkolu v koaliciji zanj pomenila hud poraz.

Predsednik vlade je zato začel že kakšna dva tedna nazaj povzročati vihar v kozarcu vode. Sprva so bili namigi bolj zabrisani, recimo, ki je izjavil, da mu je žal, da vlade po lanskih volitvah ni sestavila opozicija. Nato so postali bolj jasni z izjavo, da je vezava zaupnice na sprejem fiskalnega pravila ena od možnosti. Ko se je nato v torek začela izredna seja, so že vsi mediji na veliko ugibali o možnosti »parlamentarne drame« v petek, ko je bilo predvideno glasovanje o omenjeni ustavni spremembi in državnem holdingu, v sredo pa postavljati vprašanja političnim analitikom, ali Sloveniji grozi nova politična kriza.

V nastali psihozi je bilo nenadoma prednostno vprašanje, kako se lahko država izogne predčasnim volitvam, ki bi bile, vsaj glede tega so se vsi strinjali, »popolna katastrofa«.

Psihološko-propagandni trik oziroma spin se je premieru Janši vsaj kratkoročno v celoti posrečil in to ne glede na to, ali je morda z njim kdaj ko-

li res računal od opozicije izsiliti manjkajoče glasove za ustavno spremembo, od nekaterih koalicijskih partnerjev pa soglasje za ustanovitev državnega holdinga, ali pa je pravzaprav mislil resno z zaupnico. V četrtek zvečer in petek dopoldne so bili pač vsi polni olajšanja, ker »vlada ni padla« in država ni že pol leta po predčasnih volitvah v naslednji politični krizi, celo opozicija je umik Janše iz vnaprej izgubljenega boja označila za zmago razuma in pomemben dan za Slovenijo.

A razum v resnici še zdaleč ni (dokončno) zmagal. Kot dejstvo, da ima vlado in septembra ne bo volitev, še ne pomeni samodejno, da v Sloveniji ni politične krize. In to je nemara ključno dejstvo, ki ga je večina analitikov ta teden spregledala. Slovenija namreč ni le v gospodarski, ampak tudi politični krizi že več kot leto dni, pravzaprav od trenutka, ko se je večina današnjih vladnih strank v vlogi opozicije odločila na referendumu zrušiti tri reformne zakone vlade Boruta Pahorja. Navzlic predčasnimi volitvam lani decembra se je ta kriza nevidno poglabljala tudi v obdobju oblikovanja vlade in nadaljevala z novimi ideološkimi polarizacijami letos spomladi. Njeno bistvo je kriza zaupanja tako med levo in desno stranjo parlamenta kot tudi med političnim razredom v celoti in državljanji. Pravzaprav ne gre več za krizo zaupanja, ampak kronično nezaupanje, apriorno sumničenje in nenehno podtikanje. In če so bili prvi stavki po četrtkovem »dogovoru« prvakov strank spravljivi, so že naslednji dali vedeti, da se ni spremenilo nič. Na določen način ima zato prav Janša, ko je dejal, da bo »trenutek resnice jeseni«.

SKLAD MITJA ČUK SVETUJE

Edinec

Nekateri menijo, da so edinci razvijeni in samotarski. Drugi so prepričani, da so to le ustaljene klišeje. Neka ameriška raziskava iz konca devetdesetih let trdi, da edinci niso nič manj samozavestni od otrok, ki odrasčajo v družbi svojih bratov in sester. Prepričanje, da je edinec prav zaradi tega pretirano zaščiten, ljubkovan in upoštevan in zato nesamostojen, zavračajo nove raziskave, ki kažejo, da so odrasli edinci navadno zelo samostojni. Prav tako so sposobni dobrega sožitja z drugimi otroki, kot needinci. Navzamejo se prav kakor vrstniki visokih socialnih kompetenc in imajo lahko veliko prijateljev. V skupini se ne vedejo nič bolj agresivno, vendar se mora edinec naučiti deliti stvari z drugimi. Ko se edinec srečuje z drugimi otroki, se tudi sam nauči te večšine.

Edinci, pa tudi prvorojenci, navadno učinkujejo bolj zrelo. To je logično, saj imajo tako eni kot drugi močno navezo na starše in se predvsem po njih zgledujejo ter se od njih navzemajo znanja. Zgodnji redni stiki z drugimi otroki pa lahko to uravnovesijo, saj si edinec pridobi tudi znanje o tem, katero jezikovno kodo in način vedenja izbrati za odrasle in katero za vrstnike.

Kako vzgajati edince, da bi ne postali sebični. Izvedenci so mnenja, da se življenje v tričlanski družini ne razlikuje veliko od življenja v družini z več otroki, nekaj pa je razlik, katere je treba upoštevati. Edinci so deležni nekaj več pozornosti svojih staršev kot drugi otroci: pri vsakem načrtovanju, zabavi in drugem je pozornost osredotočena vedno le na enega otroka. Edinec si ne more sam pridobiti zavesti, da je sedaj na vrsti nekdo drug za pogovor ali karkoli drugega s starši. Prav zaradi tega morajo starši sami še posebej poskrbeti za možnost, da bo njihov edinec sposoben razviti tudi zavest o tej socialni večini in biti dovolj potrpežljivi, ko pride do morebitne konfliktna situacije z otrokom. To lahko v praksi izvedejo tako, da negativnim otrokovim reakcijam posvečajo čim manj pozornosti: recimo, da ne drezajo nenehno vanj, ko se mu ne ljubi na sprehod; in ko je siten in se kuja, je najbolje, da se umaknejo. Zdi se tako preprosto, vendar včasih staršem edincev ni enostavno, saj nimajo še drugega ali drugih otrok, na katere bi se osredotočili. Pomisliti pa morajo tudi, da otroci potrebujejo čas zase in možnost, da brez občutkov krivde razvijajo svojo osebnost.

Če je edinec nenehno s starši, tudi sami nimajo možnosti, da bi med seboj obravnavali »odrasle« teme. Pomembno pa je, da se med generacijami postavijo določene meje: otrok mora vedeti, kdo so odrasli in kdo otroci in da so nekateri pogovori primerni samo za odrasle. Te starši lahko začnejo samo takrat, ko otroka ni zraven. Prav zaradi tega potrebujejo tudi odrasli čisto svojo »časovno nišo«. V normalnih družinah se meje postavljajo, ne glede, če je v družini en sam otrok ali jih je veliko. Lahko pa se zgodi, da se čuti edinec nemočnega nasproti odraslim (staršem), saj nima brata ali sestre, s katerim bi delil svoje otroške občutke. Vsekakor pa mora biti jasno, da se tako otroci, ki odrasčajo z brati in sestrami, kot edinci v neki določeni fazi odrasčanja uprejo pravilom odraslih.

Starša edincev sta bolj pogosto oba v službi kot starša več otrok. Zato se rado zgodi, da so edinci pogostejše že zgodaj poslani v varstvo drugim, četudi samo k starim staršem. Lahko se zgodi, da se zaradi tega staršem začnejo porajati občutki krivde. To pa sploh ni primerno, bolje je, da znajo primerno uživati čas, ki ga preživljajo v družini. In še nečemu se

morajo starši edincev izogibati: navadno vse načrtujejo za tri, pomembno pa je, da ne pozabijo nase kot na par, tudi samo za svojo dvojico morajo najti nekaj časa.

Italija postaja po zadnjem poročilu zavoda ISTAT vse bolj deželna edincev. Njihov odtoke se je v zadnjem desetletju povečal: danes je edinec že vsak četrty otrok. Odstotek otrok, pri katerih je zaposlen samo oče in je mati gospodinja, se je znižal iz 40,5 na 28,7. Po tem poročilu je sedaj 41,5 % otrok, katerih starša sta oba v službi. Menda je želja po več otrocih med partnerji sicer prisotna, vendar naj bi to izbiro preprečevale ekonomske razmere, pomanjkljive javne usluge za najmlajše in pomanjkljiva družinska in z njo povezana druga zakonodaja.

Zastavlja se vprašanje, ali res otrok potrebuje brate in sestre? Veliko je razlogov, zakaj se starša odločata samo za enega otroka. Lahko bi jih v grobem razdelili v dve skupini: višja sila in zavestna izbira. K prvi skupini lahko prištevamo starše, ki so sicer nameravali ustvariti družino z več otroki, pa jim je usoda to preprečila - recimo z ločitvijo ali z razporoko. Velik odstotek edincev namreč spada k materam ali očetom samohranilcem. Lahko pa v načrte o številni družini vpade bolezen ali celo smrt.

Eden izmed argumentov za odločitev za samo enega otroka pa je zagotovo tudi dejstvo, da s samo enim otrokom lažje shajaš, ko moraš usklajevati družino in službo ali poklic. Podatek za Nemčijo kaže, da odide v službo še pred otrokovim tretjim rojstnim dnem kar 68 odstotkov mater edincev, medtem ko je ta številka pri materah, ki imajo po več otrok, nižja in znaša 43 odstotkov. Starši edincev imajo zase na razpolago veliko več časa, lahko se pogostejše srečujejo s svojimi prijatelji, hkrati pa imajo na voljo tudi veliko več časa za svojega edinega otroka. Pri družinah z več otroki pa mora biti ta čas porazdeljen med vse.

Veliko se je danes spremenilo tudi za številne družine: v njih so nekoč manjšim pomagali starejši bratje in sestre in jih uvajali v učenje, igranje in življenje. Danes je veliko tega učenja organizirano zunaj doma in zunaj šole, pri takih učnih urah se otroci znajdejo med vrstniki in ne v družbi svojih starejših bratov, samo dejavnost pa vodijo odrasli. Nekdanja funkcija starejših bratov in sester danes v mnogih primerih odpade.

Nekoč je bil edinec bolj zaznamovan, saj je pomenilo, da si njegova družina res ne more privoščiti več kakor enega otroka, ker je revna, ker je eden izmed staršev težko bolan ali ker je sam sirota. Vse to je pomenilo tudi težje pogoje vzgoje in rasti. Kliše o nesamostojnem in negativno zaznamovanem edincu so pred časom širili tudi pedagogi in psihologi v prepričanju in navajanju dokazov, da odrasčanje brez bratov in sester učinkuje na vsak način negativno. Sodobne raziskave pa nasprotno prikazujejo veliko bolj pozitivno podobo edincev; po nekaterih izsledkih naj bi bili edinci v povprečju celo bolj socialni, bolj optimistični, bolj storilnostni in tudi uspešnejši od drugih otrok. Vzrok za to naj bi bil v posebnem dobrem odnosu s svojimi starši, saj so bili vse življenje deležni njihove celovite ljubezni in pozornosti. Hkrati pa nekateri izvedenci menijo, da je vpliv bratov in sester na izgradnjo otrokove osebnosti veliko manj pomembne kot je veljalo doslej. (jec)

GOSPODARSTVO - Na sedežu Slovenskega deželnega gospodarskega združenja

Generalni konzul Rupel srečal člane gospodarskega foruma

Do izraza želja po čezmejnem sodelovanju - Vprašanji prostorskega načrta in prosekara

TRST - Generalni konzul Republike Slovenije v Trstu Dimitrij Rupel je bil včeraj dopoldne gost Slovenskega deželnega gospodarskega združenja, kjer je podrobno spoznal gospodarsko organizacijo slovenske narodne skupnosti oziroma predstavnik gospodarstva foruma. Rupel je bil na tržaškem sedežu SDGZ gost direktorja združenja Andreja Šika in predsednika Nika Tenzeta, srečanje pa je bilo v okviru spoznavnih pobud, s katerimi se pred nedavnim imenovani novi generalni konzul približe seznanja s slovenskimi organizacijami, z lokalnim dogajanjem in raznimi problemi.

Sicer je sestanek potekal za zaprtimi vrati, po končani seji pa sta se z novinarji ustavila prej Rupel in nato Šik. Kot je povedal Rupel, je na srečanju prišla do izraza želja po medsebojnem sodelovanju med Slovenijo in Deželo Furlanijo-Krajinjo ter med Trstom in Gorico oz. po čezmejnem sodelovanju. Poanta je vsekakor v tem, da obstajajo skupni interesi in da včasih premalo vemo drug o drugem in da je potrebno še nerešena vprašanja reševati z novimi idejami, ne pa z obrambnimi nasipi ali potezami, je dejal Rupel. Prizadevati si je treba, da stvari skratka tečejo čim bolj intenzivno. Časi so napeti in tudi zoprni, zato so nove ideje in nove pobude še kako pomembne, je še menil generalni konzul in še poudaril pomen evropskih projektov oz. črpanja evropskih sredstev za podjetnike, za kmete in za ljudi, ki živijo na čezmejnem območju.

Na srečanju so predstavili tako delovanje SDGZ kot članov gospodarskega foruma, ki so nato tudi govorili o lastnem delovanju, je razložil Šik. Z Ruplom so se glede tega pogovarjali predsednika krovnih organizacij SKGZ in SSO Rudi Pavšič in Drago Štoka, predsednik Kmečke zveze Franc Fabec, predsednik Slovenskega goriškega gospodarskega združenja Robert Frandolič, direktor Zadrugne kraške banke Aleksander Podobnik in še Ivo Korvo v imenu SSO. Med glavnimi vprašanji, s katerimi se zdaj ukvarja gospodarski forum, je še predvsem pomembna izdelava dokumenta s skupnim mnenjem glede novega tržaškega občinskega prostorskega načrta. Dalje je bil poseben poudarek na odnosu ozemlja do želje ZKB, da razširi delo na Vipavsko dolino, nenazadnje pa so poleg evropskega programa sodelovanja Italija-Slovenija postavili pod drobnogled tudi problematiko prosekara.

A.G.

JAVNE UPRAVE V naši deželi samo dve pokrajini?

RIM - Če bo Dežela Furlanija-Juljska krajina sprejela navodilo rimske vlade bosta na deželni ravni ostali le pokrajinski upravi v Trstu in v Vidmu. Prva, ker ima sedež v glavnem mestu dežele, in druga, ker bi s spojitvijo s pordenonsko pokrajino preseгла število 350 tisoč prebivalcev. FJK je dežela s posebnim statutom in lahko odloči po svoje, tudi tako, da ohrani svoje dosedanje štiri pokrajine.

Morebitna ukinitve pordenonske pokrajinske uprave je povzročila zelo ostro polemiko med Vidmom in Pordenonom in znotraj desnosredinskega zaveznitva. Najbolj glasen je bil predsednik videmske Pokrajine Piero Fontanini, ki ga dejansko zanima le obstoj videmske upravne enote, ostalo pa mu je deveta briga. Ukinitvi Pokrajine močno nasprotujejo tudi v Gorici.

Rupel (prvi z desne) je bil včeraj dopoldne gost na sedežu SDGZ v Trstu

KROMA

CELOVEC - Naraščajoče nezadovoljstvo na Koroškem

Spet »veriga« za volitve

Korošci so vse bolj naveličani političnih škandalov v deželni vladi in zahtevajo spremembe

Demonstranti so že drugi v tem tednu zahtevali predčasne volitve na Koroškem

IVAN LUKAN

CELOVEC – Deželna prestolnica Koroške je včeraj - že drugič v tem tednu - bila prizorišče glasnega protesta proti škandalu v deželni politiki v katere so vpleteni najvišji deželni politiki iz vrst svobodnjakov (FPK) in ljudske stranke (ÖVP). Tokrat je proti politični situaciji v deželi protestiralo nad tisoč ljudi, ki so že ob osmih jutraj sklenili živo verigo okrog poslopja deželne hiše, v kateri zaseda koroški deželni zbor.

Protestna akcija je potekala pod geslom Za pošteno politiko v deželi, protestniki pa so zahtevali čimprejšnje predčasne deželne volitve na Koroškem in s tem tudi čimprejšnji odhod politikov FPK iz najvišjih političnih funkcijah v deželi. Organizator včerajšnjega protesta pred deželnim zborom v Celovcu je bila socialdemokratska stranka (SPÖ), med udeleženci, ki so z žvižgi in transparenti izrazili svoje nelagodje zaradi zaskrbjujočega političnega stanja na Koroškem, pa so bili tudi pristaši Zelenih in številni drugi deželani, ki se ne morejo strinjati z dogajanjem v deželi in dejstvom oz. da na Koroškem tudi obsojeni oz. obtoženi politiki ne odstopijo iz svojih položajev.

Konkretna primera sta Uwe Scheuch, predsednik koroških svobodnjakov in prvi namestnik deželnega glavarja, ter nekdanji deželni svetnik in predsednik koroške ljudske stranke (ÖVP) Josef Martinz. Prvi je - če prav še ne pravnomočno - zaradi korupcije obsojen na sedem mesecev pogojnega zapora in 150.000 evrov kazni, proti drugemu pa prav v teh dneh poteka kazenski postopek zaradi suma nezvestobe pri prodaji deželnih deležev Hypo Alpe Adria Banke bavarski deželni banki. Oba politika slej ko prej nista pripravljena odstopiti iz njunih funkcij. Hkrati na sodišču na Dunaju poteka tudi preiskovalni postopek proti celotnemu vrhu koroške svobodnjaške stranke - začensi pri deželnemu glavarju Gerhardu Dörflerju. Vsi se mora-

jo zagovarjati zaradi financiranja 500.000 evrov drage reklamne brošure, ki je izšla ob deželnih volitvah na Koroškem leta 2009 in ima močne znake volilne propagande za BZÖ, čeprav so jo morali plačati koroški davkoplačevalci.

Martinz je po seji prezidija stranke in poslanske skupine ÖVP v koro-

škem deželnem zboru včeraj v Celovcu napovedal, da bo sprejel odločitev predvidoma 1. avgusta, ko bo deželno sodišče izreklo sodbo v zadevi astronomskega honorarja (šest milijonov evrov za nekaj strani) za davčnega svetovalca Dietricha Birnbacherja.

Ivan Lukan

ZGODOVINOPISJE - Zanimanje za knjigo tržaškega zgodovinarja

Ali je Tito res dal ubiti Stalina? Jože Pirjevec zvezdnik v Rusiji

TRST - V Rusiji je oživelo zanimanje o okoliščinah smrti sovjetskega diktatorja Josifa Stalina, kar je posledica knjižne uspešnice tržaškega slovenskega zgodovinarja Jožeta Pirjevca Tito in tovariši, v kateri predstavlja teorijo, po kateri je Stalina morda ubil kar morilec, ki ga je poslal jugoslovanski voditelj Josip Broz Tito, piše Polona Frelih v ljubljanskem Delu. Stalin je Tita poskušal ubiti kar 22 krat, za kar se je Titu pozneje opravičil njegov naslednik Nikita Hruščov, ki je kmalu po Stalinovi smrti obiskal Jugoslavijo.

Ruska javnost je na Pirjevčovo knjigo postala pozorna zaradi članka Noaha Charneya, profesorja zgodovine na Ameriški univerzi v Rimu in avtorja številnih knjig iz umetnostne zgodovine in kriminala v svetu umetnosti. Američana so pritegnili nekateri posredni dokazi, ki jih Pir-

Zgodovinar Jože Pirjevec

jevec navaja v svoji knjigi, o tem, da je usodno Stalinov kap lahko povzročil Titov morilec. »Nadme si poslal veliko morilec, meni pa bo uspelo v prvem poskusu,« naj bi Titu zagrozil Stalinu v pismu, ki so ga našli v Stalinovi pisarni na dan njegove smrti 5. marca 1953. V prid teoriji o umetni povzročeni Stalinovi kapi govorijo številne izjave in pri-

Lutkovni festival v Nadiških dolinah

ČEDAD - Po enem letu se je v Nadiške doline vrnil priljubljeni lutkovni festival 'Marionette e Burattini nelle Valli del Natisone'. Začel se je včeraj z zgodbami o modri čebeli, Pragi in zaljubljenemu Florindu v Hlasti, na Tarčmunu in v Ščiglah, nadaljeval pa se bo danes in jutri, ko bodo na vrsto prišle vasi Oblica, Britof, Togliano, Lesa, Debenije in Sarženta. V Oblici (občina Srednje) bodo protagonisti lutkovne predstave volkovi (začetek ob 17. uri), ob 19. uri bo Britof (občina Prapотно) gostil predstavo »Ossi«, dve uri kasneje pa bo v Toglianu (občina Tavorjana) predstava z naslovom »Oricacacori«. Jutri bodo ob 17. uri na Lesah (občina Grmek) uprizorili zgodnico »Camaleonte«, v Debenijah (občina Dreka) bo ob 19. uri predstava »Storie da mangiare«, festival pa se bo zaključil v Sarženti (občina Špeter) z zgodnico o muc-ki »pepelki«.

Vsaka izmed občin v Nadiških dolinah bo namreč letos gostila eno predstavo, saj je Gorska skupnost Ter, Nadiža, Brda, ki festival prireja, želela na tak način simbolno povezati vse uprave in njihove prebivalce. Organizatorji tudi poudarjajo, da enoletne prekinitive nihče ni želel, po 18. »virtualni« izvedbi, ki so jo Nadiški dolinam posvetile številne evropske lutkovne skupine, pa se festival vrača v svoje naravno prizorišče. »Daleč so na žalost časi, ko so Nadiške doline dva tedna gostile skupine in umetnike iz cele Evrope, vseeno pa želimo nadaljevati... in zato bomo spet začeli, najprej s krajšim programom.« (NM)

Rektor ni pristojen za preklic volitev

KOPER - Upravno sodišče v Ljubljani je ugotovilo, da niti rektor Univerze na Primorskem (UP) Dragan Marušič niti v.d. dekana Fakultete za humanistične študije (FHŠ) Gorazd Drevenšek nimata pristojnosti, da bi preklicala volitve dekana FHŠ, ter odločilo, da se morajo volilna opravila nadaljevati. Marušič je že napovedal, da bo UP sodbo spoštovala.

Po tem ko je Marušič konec marca razrešil dotedanjo dekanjo Humanistike Vesno Mikolič in na njeno mesto kot vršilca dolžnosti za dobo do enega leta imenoval Gorazda Drevenška, je slednji maha prekal postopek za izvolitev novega dekana in se pri tem skliceval na rektorjevo pooblastilo, ki je očitno neveljavno. (STA)

čevanja, ki pravijo, da sovjetski voditelj ni bil videti bolan.

Skrivnostna Stalinova smrt je zelo podobna smrti njegovega predhodnika Lenina, za katero nekateri sumijo prav Stalina, ki je to sicer vedno zanikal, piše dopisnica Dela iz Rusije. Stalin je sicer imel največ koristi od Leninove smrti. Leta 1955 je Stalinov naslednik Hruščov obiskal Beograd, kjer se je Titu opravičil za Stalinove poskuse umorov in mu čestital, da je preživel. »Imel si dobre varnostnike in informatorje, ki so te obvestili o vseh Stalinovih načrtih,« je sovjetski voditelj tudi povedal jugoslovanskemu predsedniku. Tito mu je odvrnil: »Stalinu je bilo jasno, da sem dobro varovana oseba. Po več opozorilih, naj neha pošiljati morilce, se je, kot kaže, malo ustrašil.« Prav Hruščov je imel od Stalinove smrti največje koristi. Je bil on pravzaprav glavni Titov informator, se sprašujejo v Moskvi.

PRAPROT - Srečanja na pobudo senatorke Tamare Blažina

Pozitivni odzivi na zamisel o čezmejnem zaščitenem poreklu Teran

Predstavniki slovenskega in italijanskega ministrstva pobliže spoznali kraško stvarnost in razvojne predloge

Če se po jutru dan pozna, potem je bil včerajšnji, kar se da uspešen. Na pobudo senatorke Tamare Blažina so namreč dopoldne na kmetiji Sandija Škerka v Praprothu predstavniki slovenskega in italijanskega ministrstva za kmetijstvo (prisotna sta bila tudi ministrica za Slovence v zamejstvu in po svetu Ljudmila Novak in generalni konzul Slovenije v Trstu Dimitrij Rupel) pobliže spoznali predlog za vzpostavitev čezmejnega zaščitenega porekla Teran, popoldne pa se je delovno omizje nadaljevalo v zgoniški vinoteki, kjer je beseda tekla o neizvajanju protokola Doc Prosecco.

Rdeča nit dopoldanskega zasedanja je bil trpki teran, ki združuje čezmejni kraški vinorodni okoliš. Vinogradniki oz. vinarji z obeh strani nekdane meje že vrsto let sodelujejo, da bi še dodatno utrdili kakovost te avtohtone sorte in z njo dosegali tudi vse bolj tržne rezultate. Podpredsednik Konzorcija kraških pridelovalcev terana Miran Vodopivec in predsednik Konzorcija vin Carso-Kras Sandi Škerk sta predstavnikom ministrstev predstavila Kras kot enotno območje, edinstveno zaradi svojih značilnosti. In teran, ki raste samo na rdeči kraški zemlji, je zato imenitna odskočna deska za povezovanje sosednjih območij. Skupen interes po vzpostavitvi čezmejnega zaščitenega porekla Teran vodi tudi v razvoj agrarnega področja in hkrati turistične ponudbe na Krasu in v samo zaščito našega prostora. »Majhni smo, a lahko združeni snujemo plemenito bodočnost za Kras in njegovo vinogradništvo.«

Predstavniki Kmetijskega inštituta Slovenije Klemen Lisjak je nato podrobneje predstavil projekt Agrotur, ki je sad dolgoletnega sodelovanja med sosednjima državama. Sofinanciran je v okviru Programa čezmejnega sodelovanja Slovenija-Italija 2007-2013 iz sredstev Evropskega sklada za regionalni razvoj in nacionalnih sredstev, pri njem pa sodelujejo Kmetijski inštitut Slovenije, tržaška, novogoriška in videmska univerza ter oba zgoraj omenjena konzorcija. Glavni namen projekta je izboljšati možnosti za čezmejno sodelovanje: med cilji so izoblikovanje nove blagovne znamke Kras, ki bi izboljšala kakovost

in prepoznavnost vina teran in kraškega pršuta, raziskovalno sodelovanje med ustanovami z obeh strani meje, pomenjenje vinogradniške tehnologije ter povezava čezmejnih turističnih kmetij v verigo razpršenega hotela.

Nosilci projekta pa potrebujejo seveda podporo ministrstev tako pri koordinaciji zakonodaje kot pri skupnem nastopanju na evropski sceni. Martina Bavec iz direktorata za kmetijstvo slovenskega ministrstva za kmetijstvo in okolje je ocenila, da interes dveh skupin vinogradnikov iz dveh območij, ki sta enotni, zasluži vso pozornost ministrstva. Po njenem mnenju bo ideja uspešna tudi po zaključku projekta leta 2013, saj predpostavlja sodelovanje med vinogradniki in lastniki kmetij. Ministrstvo si bo po svojih močeh prizadevalo tudi za zmanjšanje administrativnih ovir, ki so omejujoče dejavnik sodelovanja.

Ravnatelj direktorata za prehrano in kakovost italijanskega ministrstva za kmetijstvo Giovanni Piero Sanna in odgovorni za vinogradništvo Luca Lauro sta pred srečanjem obiskala nekatere vinograde in se seznanila s težavami, s katerimi se soočajo vinogradniki. Udeležencem srečanja sta zagotovila, da na državni ravni dejansko obstaja želja, da bi se izboljšalo družbeni in gospodarski položaj tega prostora. V imenu italijanskega ministrstva sta zagotovila podporo proizvajalcem, s slovenskimi kolegi pa bodo sledili proceduralnemu postopku za imenovanje čezmejnega kontroliranega porekla, ki bi bilo dejansko prvi primerek v Evropski uniji. Za pospešitev sprejetja postopka, pa bi sedaj morali slovenski in italijanski proizvajalci pripraviti enoten tehnični pravilnik in seveda zgladiti obstoječe razlike v kmetijskih sektorjih.

Sara Sternad

Dopoldansko srečanje na kmetiji Sandija Škerka v Praprothu

KROMA

ZGONIK - Neskončna zgodba protokola, ki ostaja mrtva črka

Prosecco DOC: premik z mrtve točke?

Zaradi krize zmanjšali sredstva za kmetijsko promocijo za 90 odstotkov - Predstavniki ministrstva Sanna je kljub vsemu optimist

Pa še utrinek z zgoniškega zasedanja

KROMA

Po kosilu na kmetiji Benjamina Zidaricha v Praprothu, se je dogajanje pomaknilo v zgoniško vinoteko, kjer je bilo institucionalno srečanje s podpisniki protokola DOC Prosecco, predstavniki krajevnih ustanov - občin Trst, Zgonik in Devin-Nabrežina, Pokrajino Trst, Deželo FJK in Trgovinsko zbornico, da bi v pogovoru s predstavniki italijanskega ministrstva za kmetijstvo Sanno in Laurom preverili, kako ukrepati in kaj sploh pričakovati od protokola za priznanje zaščitenega označbe porekla Prosecco DOC oz. uresničevanja kmetijskega razvojnega načrta tržaškega Krasa. Po dveh letih od podpisa ostaja namreč protokol še vedno mrtva črka.

Predsednik Konzorcija vin Kras Sandi Škerk je obnovil neskončno zgodbo protokola, s katerim naj bi se okoristili krajevni vinogradniki in ves kmetijski sektor. Spomnil je na dogovor meddeželnega priznanja Prosecco DOC, ki ga leta 2010 takratni minister za kmetijstvo Luca Zaia podpisal s predstavniki Dežele FJK, kmetijskih združenj iz naše dežele in predstavniki vinskega konzorcija Kras, po katerem imajo do uradnega naziva Prosecco pravico istoimenska peneča vina, ki jih pridelujejo v Venetu ter v Furlaniji-Juljski krajini, vključno s tržaško pokrajino. V zameno so naši kraški vinogradniki umaknili priziv na sodišču v Laciju. In, kaj se je od takrat spremenilo? »V zadnjih dveh letih so v Venetu in Furlaniji posadili več tisoč hektarov glere in tako povečali proizvodnjo penine prosecco, na Krasu pa ni mogoče uveriti niti hektarja vinograde, zaradi neverjetnih ovir, predvsem birokratske oz. zakonske narave. Mrtva črka pa ostaja tudi Masterplan za razvoj kmetijstva na Krasu, saj dežela nima fondov za njegovo izvajanje. Prej ali slej pa bo prekipelo ...« je potožil Škerk.

Razočaranje je bilo razbrati tudi v besedah ostalih udeležencev srečanja. Predsednik Trgovinske zbornice Antonio Paolletti je izrazil svoje spoštovanje do tega majhnega in s kamenjem posejanega ozemlja, ki proizvaja čudežne enogastronske biserje. Seveda pa ni mogel mimo ovir, ki jih kmetovalcem in celotnemu razvoju Krasa postavljajo vinkulacije SIC in ZPS, in na koncu pozval k spoštovanju dogovora. Podobnega mnenja je bil podpredsednik tržaške pokrajine Igor Dolenc, ki je opozoril na potrebno obnavljanje zapuščenih »paštnov« kraškega brega in na okoljsko stabilizacijo in varnost. Deželni svetniki Igor Gabrovec, Piero Tononi in Igor Kocijančič so pojasnili, zakaj so vložili v deželni svet FJK zakon-

ski predlog o »ovrednotenju nove meddeželne zaščitenе vinske znamke Prosecco DOC« in predstavniki ministrstva pozvali, naj posežejo pri deželni upravi, saj ima naš prostor velik potencial, ki ga velja izkoristiti in vanj vlagati. Upoštevanje danih obljub je zahteval tudi predstavnik združenja Coldiretti Dimitrij Zbogar, medtem ko je devinsko-nabrežinska odbornica za kmetijstvo Marija Breclj pojasnila, da bi morebitna zamisel o ureditvi vinogradov v Sloveniji oz. prenehanju delovanja oškodovalca vso skupnost. Njen zgoniški kolega Rado Milič pa je opozoril na težave kmetovalcev z vinkulacijami v njihovi občini. Predsednik Kmečke zveze Franc Fabec je stanje ocenil kot kritično, saj so pričakovanja klavirno propadla, tudi tista, ki jih je ponujal masterplan. V imenu lastnikov kraškega brega se je oglašil gospod Rupel, ki je izpostavil številne ovire pri razvoju tega območja.

Ko so podpisali protokol, je država na podlagi zakona 499 razpolagala s bajnimi finančnimi viri za kmetijsko promocijo. Zaradi gospodarske krize pa je italijanska država ta sredstva za leto 2012 zmanjšala za kar 90 odstotkov, je povedal Sanna. Udeležencem srečanja ni hotel ničesar obljubiti, zagotovil pa jim je, da bo na ministrstvu predstavil podrobno poročilo o srečanju, v katerem bo omenil tudi projekt Agrotur in sodelovanje s slovenskim ministrstvom. »Morda bom izpadel kot optimist, vendar kljub vsemu mislim, da se bo sredstva le neke našla in da bodo obljube držali.« (sas)

WWF: spoznavanje okolja in pridelkov

Znanstveni odbor WWF prireja danes vodeno ekskurzijo po Krasu namenjeno spoznavanju naravoslovnih znamenitosti in kakovostnih kmetijskih proizvodov. Zbrali se bodo ob 8.30 pred društveno gostilno na Proseku in se podali na 2-urni sprehod po okolici Kontovela, ki ga bo vodil naravoslovec Livio Poldini. Ob 10.30 (za zamudnike bo zbirno mesto spet pri gostilni na Proseku) bo ogled novega vinograde Sandija Škerka, nato ob 11.30 obisk njegove kleti v Praprothu. Tam bo tudi razprava, v kateri bosta izhodišča ponudila Mauro Varotto z Univerze v Padovi in ravnatelj Miramarskega rezervata Maurizio Spoto. Ob 14. uri bo v nekdanji štali kmetije Gabrovec predvajanje dokumentarnega filma Piccola Terra, dobitnika prve nagrade na Festivalu okoljskega filma v Turinu.

ČRNA KRONIKA - Včeraj okrog 15. ure

74-letni slovenski državljani utonil ob barkovljanski obali

Na arhivskem posnetku barkovljansko kopališče Topolini

KROMA

Vroči in soparni dnevi nas vabijo, da si poiščemo ohladičev v morskih valovih. Morje pa je tudi ob naši obali spet zahtevalo smrtno žrtev. Tokrat je bilo kopanje usodno 74-letnemu slovenskemu državljanu Jožefu Bolkarju, ki je včeraj nekaj pred 15. uro plaval pred barkovljansko obalo. V višini prvega kopališča Topolino mu je nenadoma zmanjkalo moči.

Nezavestno plavajoče truplo nesrečnega kopalca je opazil mimoidoči, ki je obvestil kopališke mojstre. Ti so prvi priskočili na pomoč in moškega prinesli na obalo. Pred prihodom rešilca so ga skušali oživljati, nato so nalogo prepustili osebju službe 118. Kopalcu ni bilo pomoči; reševalci včeraj niso znali povedati, ali ga je obšla nenadna slabost ali mu je odpovedalo srce.

Žrtev je kot omenjeno Jožef Bolkar, rojen leta 1938. Živel naj bi v Ljubljani. Mestni redarji, ki redno skrbijo za varnost na barkovljanski rivieri, so na obali našli pokojnikov ležalnik in torbo ter o nesreči so obvestili slovenski konzulat.

Zaradi reševalnih vozil so se včeraj popoldne v Barkovljah ustvarile dolge kolone vozil. (pd)

PROMETNICE - Sporni načrt vzbuja velike pomisleke

Zahodni Kras proti hitri železnici Napetosti v Demokratski stranki

Tajnik DS Russo: Gre le za tehnično oceno načrta - Prihodnji teden občinska sveta v Nabrežini in Zgoniku

Zahodnokraški rajonski svet se je soglasno opredelil proti načrtu za hitro železnico od Ronk do Trsta. Negativno stališče je predlagal predsednik Roberto Cattaruzza (Zveza levice-SKP), potem ko je podpredsednik Jurij Žerjal iz Demokratske stranke (DS) predlagal nekajdnevno preložitve sklepa. Z utemeljitvijo, da ni dovolj časa za poglobljeno oceno tega vprašanja. Večina je bila proti preložitvi, na kar so svetniki (vključno z demokrati) volili proti načrtu za novo železnico. Prihodnji teden se bosta o tem opredelila občinska sveta v Nabrežini in Zgoniku, medtem ko tržaški še ni bil sklican.

Fliš bi težko prenesel predor pod Krasom

Na zahodnem Krasu so dejansko ponovili nasprotovanje stališče železnici, ki so ga izrazili že ob prvi obravnavi načrta. Geološko gledano jih najbolj skrbi načrtovani tunel, ki bi se od Nabrežine »spustil« v Trst pod Križem, Prosekom in Kontovelom. Gre za pretežno flišasto območje, ki bo gotovo ustvarilo načrtovalcem kar nekaj zelo resnih težav.

Predsednik Cattaruzza in rajonski svetniki pogrešajo, da Dežela in družba RFI (Rete ferroviaria italiana) nista pojasnili finančne plati načrta in njegove realne prednosti. Govori se o hitri progi in istočasno o železnici z veliko tovarno zmogljivostjo. Glede slednje bi bilo najbolj smotno in finančno sprejemljivo, da bi posodobili sedanjo premalo izkoriščeno progo Nabrežina (stara postaja)-Opčine-Sežana in Nabrežina Bivio-Trst. To stališče zagovarjata tudi župana Zgonika in Devina-Nabrežine, Mirko Sardoč in Vladimir Kukanja. Takšna je tudi usmeritev naravovarstvenikov, za posodobitev obstoječe železnice sta se na soočenju z WWF pred časom opredelila tudi aktualni deželni odbornik Riccardo Riccardi in nekdanji župan Trsta Roberto Dipiazza.

Različna gledanja v levi sredini in tudi v DS

Stališče tržaškega občinskega odbora v podporo hitri železnici, čeprav s celo vrsto pripomb in vinkulacij, je predmet različnih gledanj v levi sredini in tudi v največji levosredinski stranki. Marsikomu se zdi čudno zadržanje tržaškega odbornika Umberta Laurenija (SEL), ki je sklep v podporo hitri železnici for-

Križana
Božo Sedmak in
Claudio Stergonšek
sta se svojčas
zoperstavila
vrtalnemu stroju, ki
je brez dovoljenja
lastnikov zemljišča
»preverjal« traso
nove železnice

KROMA

malno podpisal, v odboru pa se je nato vzdržal. Kaj to v resnici pomeni?

Najbolj »živahno« je v teh urah v Demokratski stranki, kjer je marsikdo presenečen nad stališčem levosredinske mestne uprave župana Roberta Cosolinija. To presenečenje je bilo otipljivo tudi na sredini skupščini v Nabrežini, čeprav nihče od tamkajšnjih občinskih upraviteljev ni javno kritiziral tržaškega župana. »Občine so samostojne enote in odločajo samostojno,« je stvar previdno ocenil vidni zastopnik devinsko-nabrežinske uprave. Manj diplomatski je bil deželni svetnik Slovenske skupnosti Igor Gabrovec, ki je zadržanje Občine Trst ocenil za nerazumljivo.

Pokrajinski tajnik DS Francesco Russo meni, da se tej stvari namenja preveliko pozornost, »saj gre le za tehnično mnenje ne o načrtu za novo železnico, pač pa o okoljevarstvenem postopku zanjo.« Različna stališča zastopnikov stranke v občinskih upravah se tajniku ne zdijo nič posebnega, temveč so izraz različnih občutljivosti na teritorju, pravi. Po Russovem mnenju je treba razumeti Cosolinijevo stališče, saj gre za življenjsko železniško povezavo s tržaškim pristaniščem. »V tem primeru ne za hitro železnico, temveč za železnico z večjo tovarno zmogljivostjo,« pravi Russo, ki je vsekakor za terek sklical sejo strankinega vodstva prav na temo hitre železnice in z njo povezanih polemik.

S.T.

DUS zavrnilo priziv Salusa proti občini Trst

Tržaška občina sporoča, da je Deželno upravno sodišče z razsodbo števil. 289/2012 zavrnilo priziv Tržaške poliklinike Salus zoper občinski razpis za triletno dodelitev službe za zdravstveni nadzor na delovnih mestih. Zasebna klinika se je očitno čutila oškodovana in je zato v prizivu navedla vrsto meritornih in formalnih ugovorov zoper vsebino občinskega razpisa, ki pa jih je DUS drugega za drugim zavrnilo in dalo prav občinski upravi. Občina se namerava za navedeno zdravstveno službo v prvi vrsti posluževati internih resursov, med katerimi so tudi poklicne figure z ustreznim znanjem in izkušnjami. Razsodbe se veseli podžupanja Fabiana Martini, ki je v sporočilu za tisk podčrtala, da potrjuje pravilnost izbir in strokovnost občinskih uradov in pravne službe.

»Vijolični« zbirajo podpise za zajamčen dohodek

Neformalna zveza ti. vijoličnega ljudstva je včeraj pred sedežem Etične banke tudi v Trstu predstavila kampanjo za zbiranje podpisov v podporo ljudskega zakonskega osnutka za uvedbo minimalnega zajamčenega dohodka. Ta, so pojasnili, bi bil učinkovit branik pred delodajalskim izsiljevanjem, podcenjenim delom in zaposlovanjem na črno ter drugimi načini nepriznavanja strokovnosti in delovnih izkušenj zaposlenih. Italija, še dodajajo, je skupaj z Grčijo med redkimi državami v Evropski uniji, ki nima nobene tovrstne oblike socialnega varstva in s tem krši tudi 34. člen listine o temeljnih pravicah državljanov EU. Več informacij o kampanji na spletu: www.viola.fvg.it.

Dr. Rinaldo Argentieri nov namestnik prefekta

Na tržaški prefekturi se je te dni umestil nov namestnik prefekta, dr. Rinaldo Argentieri. Star je 53 let, bil je vodja kabineta prefekture v Brescii, nato urada za priseljence v Milanu, po letu 2066 pa namestnik prefekta najprej v Sondriu in nato v Pavii.

Koncert Intercampus na Gradu sv. Justa ali na Opčinah

Na Gradu sv. Justa bo drevi ob 21. uri koncert mladinskega orkestra Intercampus, ki ga prireja Zveza slovenskih kulturnih društev. V primeru slabega vremena bo koncert v Prosvetnem domu na Opčinah. Odločitev bo padla vsekakor danes popoldne. Kraj koncerta bomo objavili na spletni strani Primorskega dnevnika www.primorski.eu po 16. uri, sicer bo mogoče zanj izvedeti tudi na spletni strani Zskd.

Jahta na Velikem trgu

Na Velikem trgu bodo drevi predstavili javnosti nov model luksuzne jahte, in sicer 22-metrsko plovilo MCY 70, ki ga proizvaja družba Monte Carlo Yachts, ki je v lasti skupine Beneateau iz Tržiča. Zaradi tega bo danes od 23. ure do 00.30 tudi prepovedan promet na nabrežju med Trgom Tommaseo in Ul. Mercato Vecchio.

Koncert pianistke Pine Napolitano

Na sedežu kulturnega združenja Friedrich Schiller (Ul. Coroneo št. 15) bo drevi ob 21. uri koncert pianistke Pine Napolitano, ki bo izvajala Schönbergove in Brahmsove skladbe. Koncert je v okviru 6. potujočega glasbenega festivala, ki ga prireja glasbeno združenje Odradek v sodelovanju z združenjem F. Schiller. Vstop je prost.

Trieste loves jazz

Na Verdijevem trgu bo danes ob 21. uri koncert ameriške skupine California Guitar Trio, ki se ji bo ob tej priložnosti pridružil violinist Luca Ciarla. Koncert je v okviru programa tržaške občinske uprave Triestestate 2012, z njim pa se bo začel niz koncertov Trieste loves jazz. V primeru slabega vremena bo koncert v Glasbenem domu (Ul. Capitelli št. 3). Vstop je prost. Ravno tako ob 21. uri pa bo v ljudskem vrtu v Ul. Orlandini na Pončani koncert tržaškega pevcia Rikija Malve.

OPČINE - Fotograf Danilo De Marco potretira tudi tukajšnje bivše borce

»Ponosni, da so bili slovenski partizani«

Pobuda v sodelovanju z Vsedržavnim združenjem partizanov Italije ANPI - Že več kot tisoč portretov iz cele Evrope

Fotograf
Danilo De Marco
med včerajšnjim
delom v
Prosvetnem domu
na Opčinah

KROMA

Furlan Danilo De Marco sodi med najbolj znane in mednarodno uveljavljene italijanske fotografe. S svojimi fotoaparatom je prepotoval ves svet, najbolj znani pa so njegovi portreti evropskih partizanov in odporikov na sploh, ki so bili svojčas na ogled v Vili Manin, sedaj pa tudi v Fojdi v zahodni Benečiji (naslov razstave Pot pajkovih gnezd). De Marco je doslej fotografiral okoli tisoč nekdanjih partizank in partizanov.

Mnogi portretiranci (projekt še ni sklenjen, čeprav se počasi bliža koncu) so doma iz naših krajev in so v glavnem Slovenke in Slovenci. De Marco se pri tem naslanja na sodelovanje in pomoč pokrajinskega vodstva Vsedržavne zveze partizanov Italije-ANPI, ki kontaktira svoje člane in nekdanje partizane ter jih napoti na srečanja z De Marcom. Fotograf je že obiskal dolinsko občino, včeraj pa je bil v Prosvetnem domu na Opčinah,

kjer mu je pri zahtevnem delu pomagala pokrajinska predsednica VZPI-ANPI Stanka Hrovatin.

De Marco si za fotografiranje vzame veliko časa. Pritisk na gumb je zadnje dejanje, prej prideta priprava »scenografije« in predvsem razgovor s portretirancem, ki lahko traja nekaj minut, lahko pa tudi pol ure in več. »Nekdanji borci se radi fotografirajo, radi pa tudi govorijo o svojem življenju. Žal se zaradi naravnih zakonitosti čas izteka, zato je treba prisluhniti njihovim pričevanjem,« pravi De Marco. Nekdanji partizani slovenske narodnosti dosledno postavljajo v ospredje, da so Slovenci, da so se borili kot slovenski partizani in da so ponosno nosili titovko, s katero jih fotograf večkrat portretira. Na razstavi v Fojdi, ki doživlja velik uspeh, sta med drugim na ogled veliki fotografiji Prosečana Alojza (Gigija) Kapuna in Kontovelčana Li-via Albija-Zeljeta.

LJUBLJANA FESTIVAL - Izjemen plesni večer v Križankah

Béjart Ballet z odličnimi starimi in novimi deli

Skupina predstavila tudi Sinkopo in slovito Posvetitev pomladi

Prepričljiv utrinek iz nastopa skupine Béjart Ballet Lusanne

LJUBLJANA FESTIVAL

Samo on in nihče drug. Tako naj bi Maurice Béjart izbral svojega naslednika, Gila Romana, in svojemu nekdanjemu vrhunskemu interpretu prepuštil svojo plesno dediščino. Skupino in koreografije. Pet let po smrti velikega koreografa je s plesno predstavo v ljubljanskih Križankah Gil Roman ponovno dokazal, da je bila Béjartova odločitev več kot osnovana. Ne samo, da skupina Béjart Ballet Lausanne ostaja na najvišji kakovostni ravni – sodi med redke ansamble, ki se lahko pohvalijo z brezhibno izvedbo -, novi umetniški vodja se tudi vse bolj uspešno vpisuje med sodobne koreografe.

Za tokratni nastop v okviru Ljubljana Festival, kamor se ta izredni plesni ansambel zelo pogosto vrača, so izbrali vznemirljiv program. Po začetni Cantati 51, Béjartovi koreografiji na glasbo Johanna Sebastiana Bacha, so prikazali novejšo stvaritev, Sinkopo sedanjega umetniškega vodje, večer pa zaključili z delom, ki je v veliki meri pripomoglo, da se je Béjart zapisal med najbolj prepoznavne plesne ustvarjalce njegove generacije, s Prebujenjem pomladi na glasbo Stravinskega.

V svoji dolgi karieri je legendarni koreograf ustvaril zelo različne baletne. Kot je sam dejal na srečanju v Trstu februarja 1998 na predstavitvi baleta Mu-

tations X, ki ga je poklonil Versaceju, je v kovčku njegovih stvaritev veliko dobrih del, nekaj slabih in peščica odličnih. Danes uprizarjajo predvsem slednje. Navdih je rad črpal iz glasbe in to najrazličnejše. Tako je ustvaril balet na izbrano glasbo velikih klasikov, kot so Bach, Beethoven, Mahler in seveda tudi Ravel, kot na tako imenovano lahko glasbo. Odličen je na primer balet The show must go on, navdihnjen s skladbami skupine Queen (tudi ta balet je že bil v ljubljanskih Križankah).

V tokratni izbor je prišel eleganten poklon nesmrtni Bachovi glasbi s Kantato 51. V koreografiji, ki so jo krstno izvedli marca 1966, Béjart uporablja tudi nekatere elemente klasičnega baleta, prečiščena plesna zasnova pa izraža tudi religioznost glasbene osnove.

Veliko živahnješa je Romanova koreografija Sinkopa (Syncope), ki jo sooblikuje glasba Citypercussion. O svojem delu, ki ga je skupina prvič izvedla 18. decembra 2010 v Lozani, je dejal, da se »sprehaja« med spomini in domišljijo oziroma postavlja vprašanje, kje so in če so meje. Svoje plesno razmišljanje pa je sicer zelo strog Gil Roman izpeljal igrivo, ironično v nekakšni igri med spoloma, ki jo vodi jo ženske, medtem ko moški sanjarijo ...

Plesni stil je sodobnejši, s čimer Roman potrjuje ugotovitev, da ni samo

»zvesti čuvaj« Béjartove zapuščine, temveč jo nadaljuje in razvija. Festivalsko občinstvo je bilo nad koreografijo navdušeno, tudi ker je bilo za odločno večino edina novost.

Za zaključek impresivna Posvetitev pomladi (Pomladno obredje) z orkestrom Slovenske filharmonije in Slovenske vojske pod vodstvom dirigenta Luisa Gorelika. Gre za zelo znano delo Igorja Stravinskega, ki je v to glasbo pretil velik energijski naboj in ji vtisnil močan pečat prastarega poganskega doživljanja. Na to glasbo je Maurice Béjart leta 1959 ustvaril novo koreografijo, »izvirno« je izvajala slovita baletna skupina Sergeja Djagileva. Za koreografa je ta balet hvalnica združitvi moškega in ženskega, združbi neba in zemlje ter plesu življenja ali smrti. V gledalcu ta nenehni boj s končno združitvijo, izražen v energičnem in hkrati nežnem plesu, dovršeno podanem na odlično glasbo, zapusti močan vtis.

Tudi ljubljansko občinstvo je ob zaključku četrtkovnega nastopa svoje vtise preneslo v navdušeno ploskanje, ki se ni hotelo poleči. Sicer pa je takšen plesni, med »večni« spopad med prvinskostjo in čustvi, med »temnimi in svetlimi« življenjskimi silnicami za gledalca enkratno doživetje. (bip)

MITTELFEST - V Pordenonu predstava slavnega režiserja

V Božanski komediji nekaj kreativnih Nekrošiusovih prebliskov

V četrtek je Mittelfest igral v istem večeru nekatere od svojih najboljših kart in je zaradi sočasnosti dogodkov postavil občinstvo pred nujno izbiro: kdor je ostal v Čedadu, je lahko prislulnil pravoslavnim spevom v izvedbi zbora moskovskega Patriarhata in monologu o umoru Johna Lenona v izvedbi filmskega igralca Micheleja Riondina, kdor se je odločil za pordenonsko prizorišče, pa si je ogledal štiriurno Božansko komedijo v režiji priznanega Ejmunta Nekrošiusa, ki že drugič gostuje v okviru tega festivala in je bil tudi prisoten v dvorani gledališča Verdi.

Litovski režiser najraje črpa navdih iz literarnih predlog z veličastnim predznakom; nastale so tako odrske postavitve Goethejevega Fausta, Tolstojeve Ane Karenine, Idiota Fjodra Dostojevskega (ki je gostovala pred dvema letoma na Mittelfestu), tokrat pa Dantejeva Božanska komedija, ki je bila med omenjenimi verjetno največji dramaturški in uprizoritveni izziv.

Nekrošius se je (hote?) spotaknil ob razdrobljenost priredbe obširne snovi; tekst je izbor verzov s postopno, vedno radikalnejšo selekcijo ključnih prehodov od pekla do rajskih vrat, v katerem je dodatno ojačil fragmentirano naravo zaporedja različnih sporočil in podob s svojo značilno stilistično težnjo k ustvarjanju gestualno in simbolično natrpanih situacij. Pekel se na primer spremeni v galerijo oseb in kratkih vtisov, ki ostajajo na površju in med katerimi je težko najti dovolj koherentno povezavo.

Poleg ponavljajočih se gibov in zvokov se rdeča nit predstave vije okrog osnovne poante Dantejeve mojstrovine, oz. idealnega prekoračenja meje med življenjem in smrtjo, kar se v predstavi izraža z motivom dopisovanja z onostranstva preko pisem (ki jih grešniki zaupajo poštnim nabiralnikom brez podlage), razglednic, z branjem knjige Božanska komedija, ki je stalno na odru in jo režiser na koncu, simbolično postavi kot vezni člen med zemljo in nebesi, razdaljo, ki se je ne da zapolniti.

Kot v pesnitvi se tudi v predstavi vse povezujeta dva »vodilca«, Vergil in ljubljena Beatrice, ki nima kril angela, temveč svobodnega galeba. Ona pospremi Danteja skozi sen v nadnaravno epopejo, ki se odvija v senci metafizične sfere na sceni in ob prepletanju pretežno romantične glasbene kulise na posnetkih, igranje klavirja v živo na odru pa spremlja »koreografsko« podane besede (v litovščini z italijanskimi nadnapisi) kot v neskončnem recitalu.

Čeprav se vzpon v Nebesa obarva s postopno bolj liričnimi notami, je predstavo zaznamovala bolj radikalna režiserjeva odpoved poetičnosti besedila. Protagonista sta glavna nosilca tega koncepta z načinom podajanja teksta, ki se nikakor ne zgleduje po ekspresivnem pripovedovanju v italijanskem stilu. Odčaran pogled ojačijo še občasne didaskalije z obrazložitvijo alegorij, a tudi z biografskimi drobcji iz življenja avtorja, kot je srečanja njegove žene z večno

in nemogočo pesnikovo ljubeznijo Beatrice. V Nekrošiusovi predstavi je pekel kraj, kjer se lahko tudi smeješ in se nekateri prizori »vrtijo« v slogu nemega filma, kjer verniki pojejo Let it be in nežna Pia de Tolomei histerično zaupa spomin na svoje ime vetru, ki jo premetava.

Režiser ne priznane niti Paolu in Francesci; predstavlja ju kot šolarčka, ki nenehno podčrtujeta besede usodne knjige in prosita slavnega Danteja in Vergila za avtogram.

Simbolični gibi Nekrošiusovega gledališča napolnjujejo dogajanje kot dolga

TOMIZZEVE DUH

A la balcanica

MILAN RAKOVAC

Ča dalje gre uvi demo-nacional treno, žvižgajoč na nas v njem, in na vse nas v tunelu stupidizirane kulture, se mi zdi da intelligent&rezoner&zizobraženec, ne poje več »non mi arrendo«, temveč veselo dvije v nebo roke v novokomponovanemu balkanskem kolu: na eni srbijanski filozofski fakulteti (!!!) v testu za vpis so vprašali kandidate – če turbofolk pevka Jelena Karleuša v pesmi omenja Sodom in Gomoro, ali Jeruzalem in Nazaret... Qua diventa tutto turbofolk, cio mio!

A mi, come mi (se diria a Pola), propio me pias andar contraman, contracorrente, contrabando e contrabandiere; secondo mi, xe 'sta tradission repubblicana della Serenissima nelle vene. I još več naš slavinski dišpet. Smo bili siromahi, ma gospodari, bi reka Bepo Bratulić! I tako gledan živiti i pisati. A teško je biti balkanski pisac, jer hrvatski, slovenski, srbijanski i svi drugi književnici danas su tvorci i čuvari nacionalnih mitologija, a ne, na žalost, tvorci kulture i nacije. U jenen još su Uzvišeni – svi skupa proti partizani i komunisti: zatiraju najbolje nacionalne tradicije, une antifašistične, i tako delaju na propasti samega srca i duše nacionalnih, narodnih, demokratskih korijena svojih brižnih narodi!

Naši didi, totalni narodnjaki, su morali najprija svoju dicu napatiti u naše narodnjačke stvari, u doba fašizma, a to je bilo puro preživljenje u suojen jeziku i kulturi. Bi pobrali u večer mladetinu u našu hižu, pak ponjave na uokna da squadristi z Badierne ne vide, pak ala njen štiti Pučki prijatelj i Danicu i goroviti narodne pisme i Gregorčiča i Nazora i Kačića... Na ta zdrav subverzivni, skeptični model (pur ki smo morali štiti za lektiru službene pisce, (vržmo Šenou i Prešerna, i Šolohova, Manna i Aragona...) - su cietri kurajni majestri nas putili i kroz škuole, unuke naših didi, kad je došla Slobuoda i Jugoslavija. Brzo smo kapili da Vlada – vlada, i da te sili učiti uno ča njuoj paše. I pak si spod banka štija Črnju i Balotu, Kosovela i Rebulu, Malapartea i Steinbecka i Bulgakova i Babelja i Grassa...

Piše Darja Kocbek za Mladino: »Kulture, ki ne propadejo, izklesajo prostor za zaščito tistih, ki postavljajo pod Umetnike, pisatelje, pesnike, aktiviste, novinarje, filozofe, plesalce, glasbenike, igralce, režiserje in odpadnike je treba tolerirati, da kultura ne zaide v katastrofo. Člani tega intelektualnega in umetniškega razreda, ki večinoma niso dobrodošli v poneumljajočih dvorah

nah akademij, kjer prevladuje povprečnost, so preroki. Elite, ki imajo v rokah oblast, jih omalovažujejo in označujejo kot prevratnike, ker ne obožujejo samočasčenja, piše publicist in Pulitzerjev nagrajenec Chris Hedges na portalu Truthdig...

To so ljudje, ki nas silijo, da se soočamo z domnevami, s tistimi zadevami, ki vodijo do propada, če se jih ne lotimo razjasniti. Elite na oblasti razgaljajo kot votle in koruptivne, opozarjajo na neumnost sistema, ki temelji na ideologiji neskončne rasti, izkoriščanju in konstantnem širjenju...

Cloveške družbe prezrejo neprijetna dejstva, ki so ovira za samočasčenje, naivno zaupajo v premočrtni napredek in zagotovljeno prevlado. To je tisto, kar je nacionalizem – laži, piše Hedges. In če narod izgubi zmoglost za razmišljanje in izražanje, če učinkovito utiša disidente, če meša dejstva in fikcijo, umre,... če na univerzah velja prepričanje, da sta liberalistična ekonomista Milton Friedman in Friedrich Hayek za študente bolj pomembna kot Virginia Woolf ali Anton Čehov, postanemo barbari, svari Hedges. S tem si zagotavljamo lastno izumrtje....«

Pisac koji drži do sebe mora, zato, stalno napadati na – glupost, jedinu svestirsku pojavu (by Krlježa), mora biti kritičan bez milosti, napose kritičan prema samome sebi i svome narodu, osobito Najboljim Sinovima Naroda, koji, kad nam sjednu na hrbat, misle da su onom antičkom, božanskom empireju. TO je smisao KULTURE, zbaciti jahača s plečera, za njim dolazi drugi, i njega ćemo zbaciti. I tako, samo tako ćemo, vbogi osli, tako imenovani Narod, El Pueblo, malo pomalo doći do zbiljske demokracije, a to je Oblast Naroda: Ura je!

Perche nell' Europa 'desso xe tutto a la balcanica; kuga z Balkana, munjeni i ladrunski nacionalizmi, jur su infetali sve čisto! Cussi che 'l novo fascismo eubalcanico domina anche nell'area culturale. I propio zato se moramo zbirati skupa, mi ča još nismo pogubili skrupule i skupnost i čovičnost: Liberal-populizam je groteskna varijanta naci-fašizma, i uno ča moramo je tornati nazda Krlježu – kako ča su u Beogradu načinili o njemu strip (fumetto), Cankara, Voranca, Trubara, Kosovela, braću Polić, S.S.Kranjčevića, Matoša, Vlačića, Gundulića; svu najjaču kritičnu ideju južnoslavensku, i dati joj novi zamah. Isto tako, moramo i sami bolje naoštriti pera, i ne slušati zavodničke harmonije liberal-nacionalne goljufije, jer ona znači smrt naroda!

Vikend na Mittelfestu

Vremenske napovedi niso naklonjene sklepnemu delu letošnjega Mittelfesta, zato se bodo v primeru dežja predvideni dogodki odvijali na spremenjenih lokacijah. Eden najbolj pričakovanih viškov festivala, to je današnji nastop plesalke **Eleonore Abbagnato** in drugih prvakov evropskih baletnih ansamblov, ki bodo protagonisti slavnih ruskih baletov Sergeja Djagileva s klasičnimi koreografijami Petita in Lifarija ter sodobnejšimi prijemi, bo na v videmskem gledališču Giovannni da Udine. Pred gala večerom mednarodno priznanih plesalcev se bo sobotni program pričel v znamenju zadnjega glasbenega poklona Beatlesom s češkim jazz glasbenikom **Milanom Svobodo**, ki bo oživel vzdusje praeške pomladi, ki jo je spremljala ravno glasba liverpoolskega benda. Češko narodno gledališče pa bo predstavilo svojo interpretacijo sodobnega teksta Davida Harrowerja o nasilju nad mladoletniki Blackbird. Nedeljski spored se bo pričel dopoldne z Bachovimi moteti, zaključil pa z romantičnim programom sklepnega koncerta Mariborskega mednarodnega orkestra 2012. (ROP)

Rossana Paliaga

ITALIJA - Milanska borza v rdečih številkah

Monti: finančna kriza tudi posledica politične negotovosti

Naraščajoče težave v Španiji pogojujejo celotno območje evra

FRANKFURT - Evropske borze so včerajšnje trgovanje sklenile s padci indeksov, predvsem zaradi skrbi povezanih s širjenjem dolžniške krize evro območja. Nedolgo potem, ko so finančni ministri območja evra potrdili paket pomoči za reševanje španskih bank, je namreč španska regija Valencia zaprosila vlado za pomoč. Evro je v trgovanju padel na dvoletno dno. Finančni ministri držav v območju evra so na telefonski konferenci pričakovano potrdili program do 100 milijard evrov pomoči za španske banke. Najprej bo iz začasnega reševalnega sklada Španiji na voljo 30 milijard evrov, ki jih bo lahko porabila v primeru nujnih in nepričakovanih finančnih potreb.

Španska vlada je sicer nekoliko omilila napoved padca bruto domačega proizvoda. Špansko gospodarstvo se letos ne bo skrčilo za 1,7 odstotka, temveč za 1,5 odstotka, recesija pa bo vztrajala še celo prihodnje leto. Brezposelnost naj bi letos dosegla 24,6 odstotka, kar je 0,3 odstotne točke več od prejšnje napovedi Madrida. Povečujejo se tudi finančni pritiski na Španijo. Španski osrednji borzni indeks Ibex je zaradi tega izgubil 4,2 odstotka. Podobno je izgubila tudi milanska borza, kar upravičeno skrbi predsednika italijanske vlade Maria Montija. Skrbijo ga sicer ne toliko dogajanja na borzi, ki se lahko

Predsednik italijanske vlade Mario Monti je upravičeno zaskrbljen

ANSA

kmalu popravijo, kot pa stanje italijanskega gospodarstva, ki je po Montijevem mnenju tudi posledica naraščajoče politične negotovosti v državi.

Pariški indeks CAC 40 je izgubil 2,14 odstotka in trgovanje sklenil pri 3193,89 točke. V Frankfurtu

je indeks DAX zdrsnil za 1,90 odstotka na 6630,02 točke, londonski indeks FTSE 100 pa je trgovanje sklenil 1,09 odstotka pod izhodiščem pri 5651,77 točke. Indeks najpomembnejših podjetij v območju evra Eurostoxx 50 je izgubil 2,66 odstotka in se oblikoval pri 2238,13 točke. Kljub dobrim poslovnim rezultatom ameriških družb Google in Microsoft pa se tudi indeksi na newyorški borzi Wall Street gibljejo v rdečih številkah. Industrijski indeks Dow Jones je izgubil 0,80 odstotka in se giblje okrog 12.839 točk, tehnološki indeks pa se je znižal za 1,03 odstotka na 2935 točk.

Širjenje krize v Španiji pa je znižalo cene črne zlate. Cena teksaške lahke nafte z dobavo v avgustu se je znižala za 1,34 dolarja na 91,638 dolarja za 159-litrski sod, severnomorska nafta Brent z dobavo v septembru pa se je pocenila za 1,12 dolarja na 106,68 dolarja.

Včeraj je na dvoletno dno padel evro, popoldne pa je bilo treba za en evro treba odšteti 1,2144 dolarja. Na borzi v Frankfurtu je trenutno vreden 1,2165 dolarja, kar je 0,87 odstotka manj kot ob koncu četrtkovskega trgovanja. Evropska centralna banka je opoldne referenčni tečaj za en evro postavila pri 1,2200 dolarja, medtem ko je bil v četrtek pri 1,2287 dolarja. (STA)

DENVER - Med premiero najnovejšega filma o Batmanu

24-letnik streljal na publiko v kinodvorani Dvanajst mrtvih in štirideset ranjenih

DENVER - V kinodvorani v kraju Aurora blizu Denverja v ZDA je med premiero najnovejšega filma o Batmanu prišlo do streljanja, pri čemer je bilo ubitih 12 ljudi, 40 jih je bilo ranjenih. Policija je po napadu prišla osumljenca, ki je po doslej znanih podatkih deloval sam in ni povezan s katero od terorističnih organizacij. Nasilje je v dvorani izbruhnilo okoli 00.30 po krajevnem času, ko je na oder dvorane med nočno premiero filma o Batmanu z naslovom Vzpon Viteza teme stopil zamaskiran oborožen neznanec. Po navedbah prič je ob tem izpustil neke vrste plinsko bombo, čemur sta sledila zvok uhanja plina in dimna zavesa, oboroženec pa je začel streljati po dvorani.

Pri tem je ustrelil 12 ljudi, 40 jih je bilo ranjenih. Policija je sprva sporočila, da je v napadu umrlo 14 ljudi, kasneje so število smrtnih žrtev znižali na 12. Mediji so sprva poročali o dveh napadalcih, a je policija nato sporočila, da ni dokazov, da sta v napadu sodelovala dva človeka.

Policija je osumljenca za streljanje po incidentu prišla za dvorano. Po poročanju ameriške medijske hiše ABC gre za 24-letnega krajana Aurore Jamesa Holmesa. Po podatkih ameriškega Zveznega preiskovalnega urada (FBI) osumljenec ni povezan s katero od terorističnih organizacij.

Napadalec je imel po navedbah prič v času napada pri sebi tri kose orožja ter je nosil neprebojen jopič in plinsko masko. Policija pa je sporočila, da so ob aretaciji pri njem našli puško, pištolo in plinsko masko, medtem ko naj bi bil tretji kos orožja, pištola, še v kinodvorani. Osumljenec se ob aretaciji ni upiral. Osumljenec je ob aretaciji omenil, da so v njegovem stanovanju »morda eksplozivne snovi«. Policija je med preiskavo ugotovila, da je v njegovem stanovanju nameščeno »prefinjeno eksplozivno telo«. Tam so našli še vrsto vnetljivih in eksplozivnih snovi.

Ameriški predsednik Barack Obama je v odzivu na tragedijo dejal, da je pretresen in žalosten. »Michelle in jaz sva pretresena in žalostna zaradi grozljivega in tragičnega streljanja v Koloradu,« je v sporočilu za javnost navedel ameriški predsednik. Ob tem je zagotovil, da bo njegova administracija storila vse, da v teh hudih časih pomaga ljudem v Aurori. Stori-li bodo tudi vse, da bo tisti, ki je odgovoren za napad, odgovarjal roki pravice.

Obama je kasneje odpovedal predvideni govor v okviru predvolilne kampanje in svoj govor raje posvetil tragediji. »Tako nasilje, tako zlo je brezčutno,« je poudaril. V New Yorku pa so po napadu po-

ostrili varnostne ukrepe. »Čeprav ne vemo, zakaj nekdo drugemu vzame življenje, vemo, zakaj je vredno živeti,« je v nagovoru množici na Floridi dejal Obama.

Po napadu v ZDA so v Parizu odpovedali za včeraj popoldne napovedano premiero filma Vzpon Viteza teme, ki naj bi bila na znamenitih Elizejskih poljanah. Newyorška policija pa je sporočila, da so po napadu poostriili varnostne ukrepe v kinodvoranah, kjer predvajajo najnovejši film o Batmanu.

Prizorišče včerajšnjega streljanja je le dobrih 30 kilometrov oddaljeno od srednje šole Columbine, kjer sta leta 1999 dva dijaka ustrelila 13 ljudi in jih 24 ranila, nato pa storila samomor. (STA)

Na fotografiji zgoraj ubijalec James Holmes, desno prizorišče atentata

ANSA

NEW YORK - Asad pripravljen zapustiti oblast »na civiliziran način«

Varnostni svet ZN potrdil podaljšanje 300-članske misije opazovalcev v Siriji

NEW YORK/DAMASK - Varnostni svet ZN je včeraj, potem ko mu to v četrtek ni uspelo, vendarle potrdil 30-dnevno podaljšanje 300-članske misije opazovalcev v Siriji, ki bi ji mandat potekel včeraj. V Siriji se je po črnem četrtku, ki je bil najbolj krvav dan od začetka vstaje marca lani, nadaljevalo nasilje in terjalo nove žrtve. VS ZN je včeraj soglasno potrdil predlog britanske resolucije o podaljšanju misije neoboroženih 30 opazovalcev Unsmis za »dokončnih« 30 dni, razen če bodo vladne sile umaknile težko orožje in se bodo razmere dovolj izboljšale za varno nadaljevanje dela misije.

Glede tega bo v 15 dneh VS ZN poročal generalni sekretar ZN Ban Ki Moon, posledično pa bodo članice pripravljene razmisliti o novem podaljšanju.

Mandat Unsmisu so sicer podaljšali tudi z upoštevanjem predlogov Bana, ki je opazovalce umaknil v Damask, ker je njihovo delo postalo prenevarno.

Resolucijo so pozdravili vsi veleposlaniki stalnih članic VS ZN, čeprav si njeno besedilo razlagajo različno. Za Sirijo to pomeni nadaljevanje dela misije, za ZDA pa začetek organizirane umika. Veleposlanica ZDA pri ZN Susan Rice je ob tem napovedala, da se bodo ZDA poslej manj osredotočale na delo z VS ZN, ki je v slepi ulici, in bolj

na delo z opozicijo ter več kot 100 državami prijateljicami Sirije.

Članice VS ZN so imele pred včerajšnjim glasovanjem pred seboj dva predloga resolucije za podaljšanje mandata dela Unsmis. Poleg britanskega tudi pakistanskega, ki je predvideval podaljšanje misije za 45 dni brez pogojevanja novih podaljšanj.

Ruski veleposlanik pri ZN Vitalij Čurkin je v četrtek trdil, da podpira pakistanski predlog, vendar pa je bilo na koncu podaljšanje misije za Rusijo pomembnejše. Čurkin je včeraj dejal, da bi lahko bilo podaljšanje mandata sprejeto že v četrtek, če nekatere države ne bi vztrajale pri nesprejemljivih elementih.

Rusija in Kitajska sta vložili veto na četrtkov predlog resolucije Velike Britanije, Francije, ZDA, Nemčije in Portugalske, ker se je ta sklicevala na sedmo poglavje ustanovne listine ZN, ki omogoča tudi uporabo sile. Pritoževali sta se tudi nad njeno pristranskostjo proti vladi v Damasku.

V Siriji se je dogajanja na diplomatskem parketu navkljub nadaljevanju nasilje. Po vsej državi naj bi bilo po navedbah aktivistov včeraj ubitih skoraj 100 ljudi, potem ko je država v četrtek doživela najbolj krvav dan od začetka vstaje marca lani. V četrtek naj bi bilo namreč ubitih več kot 300 ljudi. Od začetka nemirov je bilo v Siriji ubitih že

več kot 17.000 ljudi.

V zadnjih dneh spopadi med sirskimi vladnimi silami in uporniki sicer potekajo zlasti na območju Damaska, o bojih pa poročajo tudi iz Homsa, Alepa, Idliba in Hame. Strani sta včeraj odprli še novo fronto, in sicer na področju religije. Opozicija je namreč včeraj razglasila za prvi dan svetega meseca Ramadan, medtem ko je sirska vlada za njegov začetek določila današnji dan.

Za posledice sirske poškodbe pa je včeraj umrl eden civilni naobčevalni varnosti, general Hišam Ihtiar, ki je bil ranjen v sredini eksploziji v sirski prestolnici Damask. Ihtiar je bil skupaj z notranjim ministrom Mohamedom al Šaro ranjen v eksploziji bombe, v kateri so bili tako ubiti obrambni minister Daud Radžiha, svak sirskega predsednika Bašarja al Asada, Asef Šavkat in vodja kriznega centra za zatrtje protirežimskih uporov, general Hasan Turkmani.

Ruski veleposlanik v Franciji Aleksander Orlov je medtem za radio Radio France International izjavil, da je sirski predsednik Bašar al Asad pripravljen prepustiti oblast, a samo na »civiliziran način«. Kot je dodal Orlov, je al Asad sprejel načrt za prenos oblasti, ki so ga svetovne sile dorekle v Ženevi, in imenoval predstavnike za pogovore z opozicijo. (STA)

30.000 beguncev v zadnjih dveh dneh

ŽENEVA - V Libanon je samo v zadnjih 48 urah pribežalo do 30.000 sirskih beguncev. »Na tisoče Sircev se je včeraj zateklo v Libanon. Po različnih poročilih je v zadnjih 48 urah v to državo pribežalo od 25000 do 30.000 ljudi,« je v Ženevi dejala tiskovna predstavnica Visokega komisariata ZN za begunce (UNHCR) Melissa Fleming. Dodala je, da številni še naprej prihajajo tudi v Jordanijo, Turčijo, poleg Libanona pa se vse več Sircev zateka tudi v Irak.

Nasilje v Siriji je nov vrhunec doseglo v četrtek, ko je umrlo več kot 300 ljudi, kar so že označili za najbolj krvav dan, odkar so se pred 16 meseci začeli upori proti režimu sirskega predsednika Bašarja al Asada. Ob tem je visoki komisar ZN za begunce Antonio Guterres izrazil zaskrbljenost nad položajem sirskih beguncev in civilistov, ki jih ujelo nasilje v Damasku, vključno s številčno iraško populacijo. Ob tem so pri UNHCR poudarili, da nimajo natančne številke razseljenih oseb v Siriji, vendar ocenjujejo, da je moralo od začetka protirežimskih protestov v Siriji svoje domove zapustiti milijon ljudi.

Desetine milijonov plača direktorice yahoo

NEW YORK - Nova glavna izvršna direktorica spletnega podjetja Yahoo Melissa Mayer bo za opravljanje svojega dela v prihodnjih letih prejela več kot 59 milijonov dolarjev, poroča ameriška tiskovna agencija AP. En milijon bo vredna njena plača, 30 milijonov dolarjev pa bo dobila v enkratnem znesku, če bo pri Yahooju ostala pet let. Ob omenjenih zneskih bo Mayerjeva upravičena še do dveh milijonov dolarjev nagrade in 12 milijonov v obliki delnic in delniških opcij. S 14 milijoni dolarjev ji bo Yahoo poplačal del denarja, ki ga je izgubila z odhodom od Googlea.

Po navedbah tiskovne predstavnice Yahooja Dane Lengkeek bo letos Mayerjeva v žep pospravila največ 5,4 milijona dolarjev. Predhodnik Mayerjeve pri Yahooju Scott Thompson je imel sklenjen 27 milijonov dolarjev vreden plačni paket. Mayerjevi je moralo podjetje ponuditi več dodatnih možnosti zaposlovanja, da bi jo zvalili od internetnega velikana Google, kjer je delala zadnjih 13 let.

Mayerjeva je že šesta glavna izvršna direktorica Yahooja v petih letih. Prej je bila 20. uslužbenka Googlea po vrsti in nekaj časa tudi boljša polovica soustanovitelja in danes glavnega izvršnega direktorja Larryja Pagea. Delala je kot podpredsednica za nove proizvode.

ZLATO
(999,99 ‰) za kg
41.857,66 € **+87,15**

SOD NAFTE
(159 litrov)
91,56 \$ **+0,13**

EVRO
1.2200 \$ **-0,70**

EVROPSKA CENTRALNA BANKA 20. julija 2012

valute	20.7.	19.7.
ameriški dolar	1,2200	1,2287
japonski jen	95,86	96,51
bolgarski lev	1,9558	1,9558
češka krona	25,570	25,331
danska krona	7,4394	7,4387
britanski funt	0,77835	0,78300
madžarski forint	285,97	284,05
litovski litas	3,4528	3,4528
latvijski lats	0,6962	0,6959
poljski zlot	4,1626	4,1584
romunski lev	4,5995	4,5750
švedska krona	8,4540	8,5045
švicarski frank	1,2009	1,2010
norveška krona	7,4230	7,4755
hrvaška kuna	7,5060	7,5150
ruski rubel	39,0160	39,3100
turška lira	2,2075	2,2129
avstralski dolar	1,1739	1,1775
braziljski real	2,4636	2,4806
kanadski dolar	1,2223	7,8317
kitajski juan	7,7775	7,8317
indijska rupija	67,5330	67,6340
južnoafriški rand	10,0778	10,0178

GORICA - Degradirani osrednji mestni trg

Travnik se lomi

Po njem se valjajo težki kamni, ki so se odlomili od kamnitih robnikov - Večkrat zakrpano cesto namerava občinska uprava na novo tlakovati z bolj zanesljivimi porfirnimi kockami

Do včeraj se še ni našel nihče, ki bi več kilogramske kamne odstranil s trga; lomijo se pod težo vozil

FOTO IDE

Travnik se lomi. Da se njegova obnova ni rodila pod srečno zvezdo, je znano. Ni zato naključje, da ga mestna uprava tudi po zaključku del ni »krstila« s slovesnostjo in z njim ravna kot s siroto ali z nezaželenim otrokom. Je nikogaršnja zemlja. Drugače si ne moremo razložiti, kako se lahko po šestih dneh še vedno po trgu valjajo več kilogramski kamni, ki so se ob dogajanju izpred enega tedna odlomili od kamnitih robnikov. Do včeraj se še ni našla usmiljena roka, ki bi jih odstranila; našel se je samo nekdo, ki jih je premaknil s cestišča, zato da se ne bi vanje zaleteli udeleženci v prometu in povzročili škodo na vozilu. Kaj pa če se vanje na novi lokaciji zapiči kolo? Razpadajoči videz Travnika je še bolj nerazumljiv spričo napovedi mestne uprave, da želi iz njega narediti središče družabnega dogajanja.

Na Travniku je marsikaj nerazumljivega. Kako si razlagamo, da je osrednji mestni trg tako degradiran, čeprav je minilo le poldrugo leto od odhoda delavcev. Nič ne velja tisočletna izkušnja pri tlakovanju trgov in cest? Nihče ni načrtovalcev poučil, da kamniti robniki, s katerimi so uokvirili Travnik, ne prenesejo teže vozil? Pošteno se je uštel, kdor je računal na to, da bo prepoved parkiranja odvrčala prestopnike. Ko bi temu bilo tako, ne bi naknadno namestili kamnitih odrivačev, ki preprečujejo, da se avtomobili podijo po pešcem in kolesarjem namenjeni ploščadi. Na mestu je tudi, da podvomimo v kakovost uporabljenega kamna in opravljenega dela. Perverzen je sistem, ki javne uprave obvezuje, da gradbena dela zaupajo podjetjem, ki ponudijo najvišji popust na izključni ceni. Tudi visoki popust ima svojo »ceno«. O tem zgovorno priča neprestano krpanje ceste, ki teče vzdolž trga, pred travniško cerkvijo. Redno se tam pojavljajo delavci občinske cestne službe, ker se ploščice rade odlepljajo od svoje podlage. Ugotovili so, da je bila namestitev podolgovatih in nagubanih ploščic napaka. Župan napoveduje, da bo cesta na novo tlakovana, morda z bolj zanesljivimi porfirnimi kockami. O izbiri materiala bo odločala tehnična komisija, ki naj bi jo že snovali v občinskih uradih. »Kdaj?« smo včeraj vprašali župana. »Ko bo dokončana grajska vzpenjača,« je bil njegov odgovor. Seveda, grajska vzpenjača, a to je že druga zgodba. (ide)

GORICA - Na zatožni klopi mladina pod vplivom alkohola

Ofenziva proti vandalom

Gostince ter upravitelje trgovin in marketov bodo opozorili, naj preverjajo starost kupcev alkoholnih pijač, lastnike javnih lokalov pa, naj ne izročajo steklenic

Prevrnjeni stebrič na Travniku BUMBACA

V Gorici je vse več primerov vandaliskih izgrediv, hrupa in neomikanega obnašanja, zlasti v večernem in nočnem času. Krivci naj bi bili predvsem mladi pod vplivom alkohola. Tako so včeraj ocenili na prefekturi, kjer je zasedal pokrajinski odbor za red in javno varnost; ob prefektinji Augusti Marii Marrosu in županu Ettoreju Romoliju so se zasedanja udeležili še visoki predstavniki policije, karabinjerjev in finančne straže. Po eni strani so ugotavljali, da se je zmanjšalo število kaznivih dejanj, ki povzročajo največ socialnega alarma, po drugi strani pa, da je narasla zaskrbljenost zaradi vandalov in hrupa. Na prefekturi so zato sklenili, da bodo okrepli nadzor nad mladimi, ki bi pregloboko pogledali v kozarec oz. steklenico, ter nad ob-

jestneži ali neolikanci, ki bi lomastili po ulicah in trgih. V ta namen bodo lastnike javnih lokalov ter upravitelje trgovin in marketov opozorili, naj ne prodajajo alkoholnih pijač mladim pod 16. letom starostim kakor zapoveduje 689. člen kazenskega zakonika; obvezno morajo zato preverjati osebne dokumente. Za gostince in upravitelje lokalov bo veljalo tudi priporočilo, naj ob nakupu ne izročajo steklenic, ki jih nato razbite najdevamo po ulicah in trgih.

O tem, da so se vandalski izpadi pomnožili, govori kronika zadnjega meseca. Neznane se je znesel nad umetniškim stolom, ki sredi Travnika vabi obiskovalca, naj se zgleda na »rano« v grajskem griču zaradi gradnje vzpenjače. Policiji znan moški je nato

Travnik pomazal z napisom »Naš Tito«. Bronastemu kipu Carla Michelstaedterja v Raštelu je neznanec odtrgal klobuk, ki so ga našli v Ulici Crispi. V obnovljenem Drevoredu D'Annunzio so ravno tako neznane osebe poškodovale nekaj zabojev za odpadke. Štirje mladeniči so preskočili ograjo stadiona na Rojcah, s štirikolesnikom, ki so ga tam našli, pa so se podili po zelenicah in progi ter se nazadnje zaleteli v ograjo in jo poškodvali. Zadnja žrtev bolj ali manj treznih vandalov je bil kamniti stebrič pred palačo prefekture: mladenič - po vsej verjetnosti ni bil sam - je sedel na verigo in z vztrajnim guganjem povzročil, da se je stebrič prevrnil, veriga pa se je pretrgala. Stebrič je nekaj dni ležal na boku, danes pa ima na sebi trajne znake padca. (ide)

GORICA - Sodni postopek zaradi smrti Carmineja Vitaleja

Priče pritrjujejo obrambi, rabsodba bo znana jeseni

Pred goriškim sodnikom za predhodno obravnavo se je v četrtek nadaljevalo zaslišanje prič v sodnem postopku zaradi smrti 56-letnega prostovoljca civilne zaščite Carmineja Vitaleja. Umrli je aprila 2009 v tragičnem padcu s strehe hale ob sedežu civilne zaščite v Ulici San Michele v Štandrežu. Bil je pri priči mrtev. Na zatožni klopi sedita koordinator prostovoljcev civilne zaščite Giacomo Preite in poveljnik mestnih redarjev Marco Muzzatti, ki je tedaj bil odgovoren za občinsko sekcijo civilne zaščite.

Sodnik je zaslišal osem prič, od tega šest prostovoljcev, ki so bili na sedežu civilne nesreče na dan, ko se je nesreča pri-

petila, ter še uslužbenca občine in dežele FJK, ki se ukvarjata s civilno zaščito. Pričevanja prostovoljcev so v glavnem potrdila dosedanje ugotovitve: Vitale naj bi se na lastno pest povzpел na streho hale, ki ni bila podvržena vzdrževalnim delom, zato ni bilo razloga, da bi se tam zadrževal; dela so potekala na sedežu civilne zaščite, ki stoji ob hali. Usodna naj bi mu torej bila napačna ocenitev potreb. Po četrtkovi obravnavi se bo postopek nadaljeval 26. julija, ko bosta zaslišani še dve priči: uslužbenec občine in prostovoljec civilne zaščite.

Sodnik za predhodno obravnavo je od namestnika državnega tožilca zahteval

dodatno preiskovanje, na podlagi katerega bo razsodil. Izid zahtevanega preiskovanja bo znan čez slaba dva meseca; sodnikova odločitev je zato napovedana za 18. september. Odločiti se mora o tem, če bodo sodili Muzzattiju, in se izreči o zahtevi po skrajšanem postopku Preitejevega odvetnika Alberta Tarlaa. Za tožilca je k tragični nesreči prispevalo nespoštovanje pravil o varnosti v delovnem okolju. Za obrambo pa nikomur ne gre naložiti odgovornosti za Vitalejevo smrt: na delu so bili prostovoljci (niso bili zaposleni delavci), nesrečni Vitale pa se je na lastno odločitev povzpел na streho hale. Dosedanje priče so trditve obrambe potrdile. (ide)

Na kraju tragične nesreče

BUMBACA

Motorist ostaja v komi

Mladi motorist Angelo Siega, ki se je v četrtek hudo poškodoval v prometni nesreči v goriškem predmestju, ostaja v komi. Njegovo zdravstveno stanje je stabilno. 23-letni Siega se je s svojim motorjem (na fotografiji) zaletel v avtomobil med vožnjo po Majnicah v smeri Gorice. Do nesreče je prišlo na križišču pred rampo, ki povezuje Majnice in ločniški most: z vso silo je trčil v avtomobil 62-letnega Novogoričana, ki se je peljal v isto smer, ko je le-ta po desnem ovinku zaradi gostega prometa upočasnil vožnjo. Reševalci so takoj ugotovili, da je mladenič v kritičnem stanju, zato so poskrbeli, da so ga s helikopterjem odpeljali v Videm, kjer so ga na oddelku za oživljanje sprejeli s pridržano prognozo.

V prid vozlišču pri San Polu

Železniško vozlišče v tržiški četrti San Polo je treba ločiti od načrta visokohitrostne železnice, v kolikor za razliko od splošnega načrta je ureditev železniškega prometa skozi to vozlišče nujno potrebna v vidiku pospeševanja železniških prevozov in nima uničevalnega učinka, ki ga visokohitrostni železnici pripisujejo njeni nasprotniki. Izločitev vozlišča iz splošnega načrta je v tržiškem občinskem svetu zahtevala Komunistična prenova z resolucijo, ki jo je leva sredina - z nekaterimi odstopi iz vrst DS in SEL - izglasovala. Na tej osnovi bo morala županja Silvia Altran zahtevati od dežele FJK specifični načrt za prekalifikacijo železniškega vozlišča in proge pri San Polu.

GORICA-NOVA GORICA - Združevalna moč Trga Evrope - Transalpine

Magnifico bo oživil dobro prakso Koncertov na meji

Igor Komel: Koncerte je pokopala desnica - Pavla Jarc: Na trgu obeh mest je težko organizirati prireditev

Magnifico bo pred goriško-novogoriško publiko nastopil 30. avgusta (levo); Goran Bregović je bil gost prvega Koncerta na meji meseca maja 2004 (desno)

FOTO B. PRINČIČ

Trg Evrope oziroma Transalpina, simbol somestja obeh Goric in njuna najstičnejša skupna urbana točka, se je v preteklosti večkrat skušalo uveljaviti tudi kot stičišče prebivalcev obeh mest. Bile so razne, predvsem kulturno obarvane pobude - tiste, ki niso bile zastavljene zgolj za ozek krog občinstva, so se celo uspele obdržati nekaj let zapored, a so, žal, tudi te po določenem času zamrle. Posamezni dogodki se na kamnitem Vecchietovem mozaiku sicer še vedno odvijajo, a to je zdaleč premalo, da bi lahko govorili o tem, da je trg - mesti se doslej nista uspeli dogovoriti niti glede skupnega imena - postal novo središče obeh mest, na kar se je upalo ob njegovem nastanku leta 2004, ko je Slovenija prav tam z osrednjo državno prireditvijo simbolno vstopila v Evropsko unijo. Kljub temu še se najdejo ljudje, ki verjamejo v združevalno moč trga. Tako bo 30. avgusta na njem glasbeni dogodek, ki bo marsikomu priklical v spomin odmevne Koncerte na meji. Sredi trga bodo ponovno namestili oder, protagonist na njem pa bo popularni slovenski pevec Magnifico.

Mednarodni festival umetnosti Arhipelag, prihod betlehemske luči miru, skupni prižig novoletnih lučk, skupna krvodajalska akcija Gorice in Nove Gorice in pa Koncert na meji, to je le nekaj dogodkov, ki so se v preteklih letih zvrstili na Trgu Evrope in ki so tam doživeli več kot eno izvedbo. Trije od petih naštetih so že zamrli. Med tistimi, ki je privabljal nekajtisočglavo množico, je bil ravno Koncert na meji v organizaciji kulturnih domov iz Gorice in Nove Gorice. Prvič so ga izvedli leta 2004, ko je nastopil Goran Bregović, po šestih ponovitvah, na katerih so se zvrstili Elisa in Tinkara, Mercadonegro, Alice, Zoran Predin, Oliver Dragojevič, Martina Feri, Lara Zigante, I Nomadi in Avtomobili pa je zadnjič zazvenel leta 2009 z nastopom latino pevke Benicie Cardenas. »Festival Koncert na meji je zamrl zato, ker goriška občina s prihodom desne sredine na oblast ni več pokazala interesa do te manifestacije. Župan Ettore Romoli je takrat dejal, da koncertov na »Brancatijem« trgu ne bo delal. Finančna sredstva sicer so: tako v Gorici kot v Novi Gorici se vrsti še in še koncertov,« je razloge za zaton pojasnil idejni oče Koncertov na meji Igor Komel, direktor Kulturnega doma Gorica. Kot dodaja direktorica novogoriškega Kulturnega doma, Pavla Jarc, obstajajo tudi t.i. tehnični razlogi, zakaj organizacija kakšne prireditve, še zlasti koncerta na Trgu Evrope, ni mačji kašelj. »Če se tam želi profesionalno izpeljati kulturni dogodek, koncert, je treba pripeljati oder, elektriko, izdelati je treba elaborat, poskrbeti za zaporo ceste, čiščenje, dovoz WC-jev ... Že samo za to gre mimogrede 10.000 evrov. Če bi tam že bila vzpostavljena infrastruktura za kulturne dogodke, bi bilo vse drugače. To je po mojem prepričanju pomemben vidik, zakaj na tistem mestu ni več kulturnega dogajanja, kot ga je sicer,« opozarja Jarčeva.

Transalpina - Trg Evrope bo 30. avgusta po dolgem času znova gostil znano

glasbeno ime: v delu zabavnega programa, ki bo sledil uradnemu odprtju mladinskega evropskega prvenstva v kajaku in kanuju na divjih vodah v Solkanu, bo nastopil Magnifico. Trg so organizatorji za uradno odprtje prvenstva izbrali zato, ker bo deloma potekalo tudi v pevskem športnem parku in se jim zato zdi skupna točka obeh mest pravi simbol za začetek prvenstva.

Katja Munih

DOBERDOB - Pred publiko Bodeča neža in solista

Bisernobe in rožnate

Nastop deklet v nenavadni kombinaciji z basistom Goranom Ruzzierjem ter pianistom in organistom Elio Macrijem

Koncert v doberdobski cerkvi je bil za dekleško vokalno skupino Bodeča neža »generalka« za nastop na mednarodnem zborovskem tekmovanju v katalonskem Cantonigrosu

BUMBACA

Doberdobska cerkev so v torek do zadnjega kotička napolnili ljubitelji glasbe ter zborovskega in liričnega petja ne samo iz Doberdoba, ampak tudi iz širše goriške in tržaške pokrajine. Zanimivo prepletanje solističnega in zborovskega petja ob spremljavi orgel in klavirja je namreč tudi sredi največje poletne vročine privabilo na Kras pisano in heterogeno publiko. Nastopajoči - dekleška vokalna skupina Bodeča neža, basist Goran Ruzzier ter pianist in organist Elia Macri - so tako vsem prisotnim pričarali biserno bele in rožnate pesmi: »Rožnate, ki imajo pri dihi mladostniške vznemerenosti in nežnoboječih sanj, ter bisernobe, ki znajo v človeku vzbuditi duhovno spokojnost in ga odeti v svileni tančico čarobnega doživljanja«, so pojasnila dekleta zbranim ljudem.

Koncert sta organizirala Prosvetno društvo Vrh sv. Mihaela, v okviru katerega deluje dekleški sestav, ter župnija sv. Martina iz Doberdoba kot gostitelji. Večer je postregel z nekoliko nenavadno kombinacijo vokalnosti in spevnosti Bodeče neže ter izrazitosti in izpovednosti solopevca, basista Gorana Ruzzierja. Nekaj pesmi je bilo iz-

vedenih tudi skupno. Ob tem je pevкам in pevcu prijetno glasbeno podlago na klavirju in orglah vskozi nudi pianist in organist Elia Macri. Izvajalci so predstavili raznolik program, ki je obsegal sakralne in posvetne skladbe iz slovenske in evropske zbirnice. Predstavili so skladatelje iz različnih zgodovinskih obdobj, od renesančnega mojstra Giovannija Pierluigija da Palestrina in romantičnega tenkočutnega Gabriella Faureja, do sodobnih skladateljev, kot so Milos Koszcar ter evropsko priznana slovenska ustvarjalca Lojze Lebič in Ambrož Čopi. Večer se je sklenil z dvema dodatkom, ki sta programu dodala še končni rožnati in biserno beli pramen.

Pobudo za koncert je dala Bodeča neža: v Doberdobu je namreč predstavila program, ki ga v teh dneh izvaja na mednarodnem zborovskem tekmovanju v katalonskem Cantonigrosu (v bližini Barcelone). Dekleta so se nanj prijavila v sklopu projekta z naslovom »Svežina dekleške vokalnosti« ob podpori republiškega Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu ter Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti. (ač)

GORICA - Amidei

Večerna romanja ljubiteljev filma

Odločitev, da smo se na prvi večer filmskega festivala Sergio Amidei odpravili na prizorišče peš, je bila posrečena, saj se je Gorica izkazala za živo mesto, Goričani pa za aktivne prebivalce. Večkrat namreč Gorici očitamo, da je »mrtva«, kulturni in kakovostni dogodki, kot so mednarodna nagrada za najboljši filmski scenarij in druge pobude, pa nedvomno znajo oživiti mesto in njegove prebivalce.

Tako je Drevored XX. septembra v četrtek zvečer bil nabit poln z »divje« parkiranimi avtomobili, kolesi in motornimi kolesi ter seveda ljudmi. Prisostvovali smo pravemu romanju ljubiteljev filma s stolicami v rokah, ki so jih na prizorišče prinesli kar od doma. Odločitev se jim je obrestovala, saj so bili petnajst minut pred začetkom dogajanja vsi stoli zasedeni, kot so bila zasedena tudi mesta ob drevesih, saj je marsikdo izkoristil deblo kot naslonjač. Če dodamo prijetno večerno temperaturo, očarljivo kulisso parka in palače Coronini Cronberg ter prepevanje čričkov, so bili pogoji za ogled filma edinstveni. Tudi zaradi tega je bil festival Amidei deležen priznanj publike in gostov. To je potrdila scenaristka Maruska Albertazzi, ki je v četrtek predstavila film Carla Verdoneja »Posti in piedi in paradiso«:

»Zelo rada sem prišla v Gorico, saj mi je Carlo Verdone povedal, da na to mesto in ta festival hrani čudovite spomine.« Gostja se je nato osredotočila na vsebino filma:

»Želeli smo uprizoriti resnično sliko današnje družbe, tako da smo težke teme predstavili z duhovitostjo in ironijo. Zavedamo se, da je v času krize zelo težko prikazati probleme ljudi skozi komedijo, mislim pa, da nam filmi lahko vlivajo upanje, da bodo stvari šle na bolje,« je dodala Maruska Albertazzi in opozorila še na težke čase, ki jih doživljata tudi film in filmska kultura. Ta njena misel nas je spomnila na večkrat prazne dvorane Kinemaxa na Travniku. Na mestu je vprašanje, zakaj njegove kakovostne dvorane med tednom samevajo, ko pa so se Goričani na festivalu Amidei izkazali za velike ljubitelje filma in bodo ves potek prireditve do zadnjega kotička polnili prireditveni prostor ob dvorcu Coronini.

Včeraj je festival stopil v živo s celodnevним programom, ravno tako bo danes na prizoriščih travniške mediateke in Kinemaxa. Večerni dogodek bo ob 21. uri v parku dvorca Coronini projekcija filma »I primi della lista«, ki ga bo prišel predstaviti režiser Roan Johnson. Pred tem bodo vrteli kratki film »Nonna si deve asciugare« avtorja Alfreda Covellija, prejemnika nagrade Collio Cinema 2009, opolnoči pa bo v Kinemaxu sledil še film »La vera leggenda di Tony Vilar« Giuseppeja Gagliardija, ki ga bodo prikazali v sekciji Spazio Off, posvečeni hibridnim in eksperimentalnim filmom. (av)

»I primi della lista«

GRADEŽ - Kakovost morja in storitev

Modra zastava za »otok rekordov«

Na gradeški plaži

BONAVENTURA

Gradež si je spet zaslužil modro zastavo. Zanj je to že 23. tovrstno priznanje za kakovost morja in storitev za letovišče ter 22. po vrsti, kar je po svoje rekord. Modra zastava, ki ga obmorskim kopališkim krajem dodeljuje fundacija za okoljsko vzgojo FEE, bo danes izročena županu Edoardu Maricchiju; ceremonija bo ob 10.30 pred glavnim vhodom plaže GIT. »Gradež je resnično otok rekordov: po našemu se s 120 leti turizma in 23 modrimi zastavami. Le redki v svetu se lahko primerjajo z nami,« pravi župan in navaja, da Gradež premore 125 tisoč kv. metrov con za pešce, preko 13 kilometrov kolesarskih stez in nešteto vsakovrstnih dogodkov.

DRAGIČ S ŠTEVILKO 1

PHOENIX - Slovenski košarkarski reprezentant Goran Dragić se je v velikem slogu vrnil v Phoenix Suns. Pri zasedbi iz Arizone, kjer je Ljubljčan leta 2008 tudi začel svojo kariero v severnoameriški poklicni ligi NBA, bo v štirih letih zaslužil 30 milijonov dolarjev, na včerajšnji novinarski konferenci pa je predstavil tudi dres s številko 1. »V Phoenix se je vrnil povsem drugačen Dragić. Zdaj sem povsem drugačen košarkar in drugačna oseba od tiste, ki je v Phoenixu naredila prve korake v ligi NBA,« je dejal Dragić.

Rusinja Jelena Isinbajeva, svetovna rekorderka in branilka olimpijskega naslova, končala brez izida na zadnjem mestu.

PREZELJ 8., ISINBAJEVA SLABO

MONTE CARLO - Kranjčan Rožle Prezelj je na atletske diamantne lige v Monte Carlu v skoku v višino zasedel osmo mesto (2,22 m). Že uvodoma je ameriška prva štafeta na 4 X 100 m s 37,61 sekunde dosegla izid sezone na svetu (Italijani so bili 5., čas 38,76), kar je pozneje na 1500 m uspelo še Kenijcu Asbelu Kipropu (3:28,88), Američan Aries Merritt pa ga je na 110 m ovire izenačil (12,93). Največje presenečenje je bilo v skoku s palico, saj

SCHUMACHERJEVA NESREČA NA TRENINGU

na drugem zabeležil osmi čas. Nemec Michael Schumacher (na sliki AN-SA) je imel tik pred koncem drugega treninga nesrečo, vendar je sedemkratni svetovni prvak prizorišče zapustil nepoškodovan.

HOCKENHEIM - Venezuelec

Pastor Maldonado (Williams-Renault) je bil najhitrejši na drugem prostem treningu pred jutrišnjo dirko v formuli 1 za VN Nemčije v Hockenheimu. Britanec Jenson Button (McLaren-Mercedes), ki je bil najhitrejši prvem treningu, je

KOLESARSTVO - Dirka Po Franciji

Nadnaravni Cavendish

LIMOGES - Britanec Mark Cavendish (Sky) je zmagovalec 18. etape kolesarske dirke po Franciji. V dolgem ciljnem sprintu je imel svetovni prvak več moči in izkušenj kot Avstralec Matthew Harley Goss in Slovak Peter Sagan, odlično sedmo mesto pa je osvojil slovenski specialist za sprinte Borut Božič (Astana). Jani Brajkovič je bil 34., Kristijan Koren pa 89. Majico vodilnega v skupni razvrstitvi je dve etapi pred koncem - današnjim kronometrom in jutrišnjo parado po Parizu - zadržal Britanec Bradley Wiggins (Sky), Jani Brajkovič (Astana) pa je ostal na devetem mestu.

Odločitev o zmagovalcu na 222 kilometrov dolgi etapi (srednja hitrost je bila kar 45 km/h) je padla šele v zadnjih kilometrih. Ekipa Sky z vodilnim kolesarjem je svoje specialiste za zaključke pripravila odlično izhodišče za napad v zadnjih metrih. Prav Bradley Wiggins je pripravil glavnino, da se je podala v lov za ubežniki, ki so dolgo časa vozili v ospredju in bili ujeti prav v zaključku. Zadnje dva od šestnajstih ubežnikov, Irec Nicolas Roche in Španec Luis Leon Sanchez, sta v zaključku le opazovala, kako je Mark Cavendish strahovito pospešil ritem in se prepričljivo odpejkal mimo ter slavil svojo drugo zmago letos na Touru in 22. v karieri.

Cavendish je v cilju naprej objel klubskega kolega Wigginsa - po eni strani zaradi etapne zmage, po drugi pa ker je ekipa uspešno ubranila rumeno majico, nato pa je v mikrofone povedal: »Letos je bilo na Touru zelo malo pravih sprintov, zato sem toliko bolj zadovoljen, da smo izkoristili priložnost. Brez pomoči ekipe ne bi uspel.«

Ura resnice za ekipo Sky in Bradleyja Wigginsa, ki je na dobri poti, da postane prvi Britanec z zmago na najprestižnejši kolesarski dirki na svetu, bo današnji kronometer. Na 53 kilometrske pretežno ravninske progi bo Wiggins branil dve minuti in pet sekund prednosti pred drugouvrščenim rojakom in klubskim kolegom Christopherjem Froomeom in 2:41 pred Italijanom Vincenzom Nibaliem.

18. etapa, Blagnac - Brive-la-Gaillarde (222,5 km): 1. Mark Cavendish (VBr/Sky) 4:54:12; 2. Matthew Harley Goss (Avs/GreenEdge); 3. Peter Sagan (Slk/Liquigas); 4. Luis-Leon Sanchez (Špa/Rabobank); 5. Nicolas Roche (Irs/Ag2r); 6. Tyler Farrar (ZDA/Garmin); 7. Borut Božič (Slo/Astana) vsi isti čas; 34. Jani Brajkovič (Slo/Astana) + 0:04; 89. Kristijan Koren (Slo/Liquigas) 1:54.

Skupno: 1. Bradley Wiggins (VBr/Sky) 83:22:18; 2. Christopher Froome (VBr/Sky) + 2:05; 3. Vincenzo Nibali (Ita/Liquigas) 2:41; 4. Jurgen van den Broeck (Bel/Lotto) 5:53; 5. Tejay van Garderen (ZDA/BMC) 8:30; 9. Jani Brajkovič (Slo/Astana) 11:00; 98. Kristijan Koren (Slo/Liquigas) 2:44:54; 131. Borut Božič (Slo/Astana) 3:11:41.

Mark Cavendish je dosegel drugo zmago na letošnjem Touru

ANSA

NOGOMET - Žreb

Evropska liga: Inter v Split ali pa v Rigo

NYON - V tretjem predkrogu nogometne evropske lige bo Inter igral proti zmagovalcu dvoboja Hajduk - Skonto Riga. Splitčani so na prvi tekmi zmagali z 2:0. Povratna tekma bo prihodnji teden v Latviji. Ljubljanska Olimpija bo, če bi ji na povratni tekmi uspelo premagati Tromsøe, skoraj zanesljivo igrala proti Metalurgu iz Donjecka, ki je na prvi tekmi s 7:0 premagal Čelik iz Nikšića. Medtem pa Muro v primeru uspeha proti sofijskemu CSKA-ju čaka Arsenal iz Kijeva. Prve tekme 3. predkroga bodo 2. avgusta.

V 3. predkrogu lige prvakov se bo slovenski prvak Maribor v primeru končnega zmagoslavja nad sarajevskim Željezničarjem pomeril z zmagovalcem luksemburško-avstrijskega obračuna Duderlange - Salzburg (1:0 na prvi tekmi).

Verdenik poklical na Japonsko Ljubijankiča

SAITAMA - Zlatan Ljubijankič, slovenski nogometni reprezentant, se je iz belgijskega Genta preselil na Japonsko. Odslej bo igral za ekipo Omija Ardijak iz Saitame, kjer je od junija letos trener nekdanji slovenski selektor Zdenko Verdenik. V njem je med letoma 2008 in 2009 že igral drugi slovenski nogometaš Klemen Lavrič.

NAŠ POGOVOR - Paolo Rossi predstavil svojo knjigo o »mundialu«

Ali se še spominjate, kaj ste počenjali 11. julija 1982?

»Kaj ste počenjali 11. julija 1982?« To je vprašanje, ki je bilo povod za pisanje knjige »1982 il mio mitico mondiale«, ki jo je včeraj v starem pristanišču predstavil Paolo Rossi. Sloviti »Pablito«, ki je na tistem nepozabnem »mundialu« dosegel šest golov in postal najboljši strellec prvenstva, je v srcih vseh nekoliko starejših nogometnih navdušencev. In prav spontani aplavz s strani številnega prisotnega občinstva, ob njegovem vstopu v dvorano, je pomenljiv dokaz o tem, kaj še zdaj Paolo Rossi pomeni za italijanske ljubitelje nogometa. Takratni nogomet je bil nedvomno bolj »ljudski«. O tem je prepričan sam »Pablito«, ki mora še 30 let po tistem svetovnem prvenstvu prebirati in odgovarjati številnim pismom, ki jih prejema iz celega sveta. Tako ko sem ga prosil za intervju in omenil, da gre za Primorski dnevnik, je v smehu pristavil: »Ko sem z avtom vozil proti Trstu in je radio nenadoma preskočil z Radia 105 na neko slovensko oddajo sem takoj razumel, da sem le dospel!«

Rossi se seveda spominja vsake podrobnosti tistega meseca v Španiji, najbolj pa mu je ostala v spominu morda nepričakovana fotografija, saj ne gre za enega od šestih golov:

Po tekmi sem bil tako izčrpan, da mi ni uspelo teči okoli igrišča skupaj s soigralci in sem se vrgel na tla zraven reklamnega panoja. Dvignil sem glavo in videl nešteto vihrajočih se italijanskih zastav. Takrat sem razumel, da mi ni šlo le za športno zmago. V tistem trenutku je dvignila glavo celotna Italija.

Med tistim prvenstvom smo počasi začeli verjeti v naše sposobnosti, zame pa je bil izredno pomemben, najbrž odločilen, Enzo Bearzot. Z mano je bil kot oče. Ščutil me je, branil, verjel vame tudi takrat, ko sem bil v vrtincu polemik. Prišel sem na prvenstvo po komaj pre-

Schleck pozitiven tudi na B testu

Luksemburški kolesar Frank Schleck je bil tudi na protidopinškem B vzorcu pozitiven. Svetovna kolesarska zveza UCI je 17. julija sporočila, da je bil Schleck (ki je kolesaril vse do 13. etape in je bil 12. na lestvici) pozitiven na diuretik Xipamid. Luksemburčan še vedno trdi, da je nedolžen in da so ga zastrupili.

stani dveletni kazni in v vsem tem obdobju me je Bearzot klical in mi stalno ponavljal, 'ti mirno treniraj, saj hranim mesto zate'. Na prvih tekmah je vztrajal in me vključeval v začetno postavo, čeprav sem bil daleč od prave forme. Očitno je v meni videl še igralca iz Argentine '78. Proti Peruju me je zamenjal po prvem polčasu, kar bi lahko bila velika psihološka zaušnica, a takoj po tekmi me je objel in mi rekel: 'Ne skrbi, na naslednji tekmi boš znova v začetni postavi'. Ko smo začeli SP sem bil res fizično nepripravljen, a bili smo prava skupina. Spominjam se, kako so se iz mene norčevali. Ko smo sestavljali ekipe na treningih sem bil, čisto slučajno, vedno zadnji izbran igralec, češ da me nihče noče. Causio je enkrat zatrdil 'Kdo pa bo danes imel strašilo v ekipi?'. A vse to je krepilo skupino in Bearzot je bil s tega vidika pravi mojster. (Da je bil odnos med njim in Bearzotom nekaj več kot zgolj odnos trener-igralec priča tudi dejstvo, da je predstavil knjigo prisostvovala tudi Bearzotova vdova Luisa in takoj potem, ko jo je pozdravil, je imel Rossi solzne oči, op.p.) Na svetovnem prvenstvu ste si tu-

Zamenjava vlog pri tržaškem klubu Pallacanestro TS

TRST - Dario Bocchini ne bo več »general manager« tržaškega košarkarskega kluba. Nove okrepitve bosta odslej iskala trener Eugenio Dalmasson in pooblaščen upravitelj Fulvio Degrassi. Bocchini sicer ne zapušča kluba in bo odslej opravljal druge funkcije.

Poraz mladih Slovencev

LJUBLJANA - Slovenija je v četrtfinalu, po šestih zaporednih zmagah v predtekmovalju, evropskega prvenstva mladih izgubila proti Franciji s 54:77. Slovenija bo danes ob 20.45 igrala z Nemčijo za razvrstitev od petega do osmega mesta.

Cassanu denarna kazen

MILAN - Zaradi žaljivega stavka do homoseksualcev bo moral italijanski reprezentant Antonio Cassano seči v žep. Disciplinska komisija evropske nogometne zveze UEFA mu je namreč naptila 15 tisoč evrov kazni.

Italija boljša od Srbije

Na prijateljskem srečanju pred olimpijskimi igrami so odbojkarji Italije s 3:0 (23, 24, 23) premagali Srbijo. Največ točk sta zbrala Zaytsev in Savani (11).

Tenis: Hercogova v polfinalu na Švedskem

BASTAD - Najboljša slovenska teniška igralka Polona Hercog nadaljuje z odličnimi nastopi na turnirju v Bastadu na Švedskem z nagradnim skladom 220.000 dolarjev. Po zmagi nad Bolgarko Svetlanovo Pironkovo s 3:6, 7:5 in 6:4 se je uvrstila v polfinalu in le še dve zmagi jo ločita od ubranitve naslova, njenega edinega v karieri. 21-letna Mariborčanka je s tretjo zaporedno zmago, med katerimi je ena tudi proti drugi nosilki Nemki Julii Goerges, dokazala, da se po težavah s poškodbo, ki so jo na lestvici WTA pahnile za 40 mest nižje, vrača v zmagovalne tirnice. Po skoraj dveh urah in pol igre je strla odpor 62. igralka na svetu, ob tem, da je bil dvoboj prekinjen zaradi dežja, ko je bila Hercogova le dve točki oddaljena od zmage. Hercogova se bo v polfinalu srečala z zmagovalko dvoboja med Nemko Mono Barthel in Švedinjo Sofio Arvidsson.

-6 dni
do odprtja
olimpijskih iger
v Londonu

OLIMPIJSKE IGRE V LONDONU 2012 - Francoz proti Jamajčanom in Američanom

Kdo se boji belega moža?

VARNOST Stroški za poldrugo milijardo €

LONDON - Teroristični napad na ZDA, 11. septembra 2011, je za vedno zaznamoval olimpijske igre in strašansko povečal strošek iger za zagotavljanje varnosti. Znana je bila sprememba varnostnega sistema po palestinskem napadu na izraelske športnike leta 1972 v Münchnu, nihče ni niti pomislil, da bi se v poln olimpijski stadion lahko zaletelo tudi letalo. In prav London predstavlja doslej največja varnostna naloga Velike Britanije v vsej svoji zgodovini.

Stroge kontrole bodo letos deležni tudi obiskovalci iger, saj bodo te za vstop na tekmovališča podobne, kot to velja za vstop na letalo. Samo na glavnem olimpijskem stadionu bodo prireditelji iger namestili 400 detektorjev kovine in rentgenskih aparatov. To bo močno podražilo stroške, prvič v zgodovini naj bi presegli 1,5 milijarde evrov, saj si prireditelji želijo, da bi vstop vseeno potekal brez večjih zapletov in da noben od navijačev na vstop na tekmovališča ne bi čakal več kot 20 minut. Za igre bo skupaj skrbelo kar 40.000 policistov, vojakov in varnostnikov.

Strah pred napadom v multinacionalnem mestu vseeno obstaja. Londonska policija je že večkrat poudarila, da se ne boji napada organizirane skupine ljudi, ampak nevidnega posameznika, ki bi nepričakovano »udaril« v množici. Pri tem ne gre le za teroriste, britanska policija meni, da je najbolj nevaren »kakšen osamljen volk«, kot je bil to denimo Norvežan Anders Behring Breivik. »Pes, ki ga ne vidiš, bi bil lahko tisti, ki te bo ugriznil,« je za medije dejal Jonathan Evans, generalni direktor tajne službe MI5, ki je 3800 svojim sodelavcem med igrami prepovedal dopust.

A cene varnosti iger so rasle vse skozi po napadih na ZDA in vse varnostne službe so se ukvarjale s podobnimi vprašanji. Na zimskih igrah v Salt Lake Cityju, prvih po napadih, so stroški za zagotavljanje varnosti presegli 300 milijonov dolarjev. V Salt Lake Cityju so bile prvič pripravljene tudi specialne enote, načrtovane je bila obramba pred kemičnim in biološkim orožjem, narejeni so bili scenariji za reševanje talcev. To se na igrah kasneje v Atenah, Torinu, Pekingu in Vancouveru ni spremenilo. Le strošek je stalno naraščal.

JADRANJE - Svetovno prvenstvo v razredu optimist

Tropske nevihte nagajajo jadralcem

V Dominikanski republiki vreme še naprej nagaja jadralcem v razredu optimist. Včeraj so na svetovnem prvenstvu, na katerem nastopata tudi Tržaška Slovenca Jana Germani (JK Jadro) in Nicolas Starc (SVBG), opravili le en plov. Na sporedu pa so bili trije. »Jutra so jasna in brezvetrna. Okrog poldne pa se z vzhoda (Atlantika) pooblači, veter dvigne jakost in pride do tropske nevihte. Danes (včeraj op. ur.) se je to pripetilo, ko so bili jadralci na vodi. Veter je presegel 30 vzlovov,« je stanje na vzhodnem delu karibskega otoka Hispaniola (na zahodu otoka je Haiti) opisala Janina mama Jessica Canziani. Germanijeva, ki brani barve slovenske reprezentance, je jadrala v plavi skupini. Uvodom je bila v prvi deseterici, nato pa je zaradi spremembe vetra končala plov na 24. mestu. Skupno je po treh regatah 35. Nicolas Starc, ki tekmuje za italijansko izbrano vrsto, pa je včeraj končal regato na 50. mestu, skupno pa je 212. na lestvici.

s po 19 točkami, LeBron James (na sliki ANSA) pa jih je dodal 15, Američani pa so ob koncu tekme večino akcij končevali z zabijanjem.

»DREAM TEAM« V FORMI

LONDON - Ameriška košarkarska reprezentanca, ki bo na bližnjem olimpijskem turnirju v Londonu eden glavnih favoritov za zlato, je v pripravljalni tekmi gladko premagala gostitelje iger. Britanci so v Manchesteru morali priznati premoč tekmeccem z druge strani Atlantika kar z 78:118. Košarkarji ZDA niso pokazali milosti in so si že sredi zadnje četrtine nabrali 40 točk prednosti. Blestela sta predvsem Carmelo Anthony in Deron Williams

GASOL NAMESTO NADALA

rejšega od bratov Gasol, ki si kruh služi v ligi NBA in ki je med najbolj zaslužnimi, da je Španija v zadnjem desetletju svetovna košarkarska velesila.

Bogati ameriški kolesarji

NEW YORK - Ameriški kolesarji bodo imeli na olimpijskih igrah v Londonu še dodaten motiv za dobre nastope. Njihove športne zveze so namest s programom, ki so ga poimenovali London 100K Challenge, predvidele bogate nagrade, za zlato medaljo bodo tako športniki na kolesih lahko dobili do 100.000 dolarjev nagrad. Za srebro bodo dobili do 75.000 dolarjev, za bron pa 50.000.

Slovenec bo sodil vaterpolo

LJUBLJANA - Slovenski vaterpolisti tudi v zlatem obdobju, ko je Slovenija doma priredila EP (2003), niso bili blizu uvrstitvi na olimpijski turnir. Reprezentanca je na današnji dan bistveno šibkejša, Vaterpolska zveza Slovenije pa kljub temu ne bo brez svojega predstavnika na igrah, saj je bil sodnik Boris Margeta že četrtič zapored povabljen na igre. »Tako kot športniki se v štirih letih tudi mi sodniki zelo prizadevamo, da zberemo kar najboljše ocene na sojenjih. Na koncu se zberejo vse ocene v obdobju štirih let in na tako pomembno tekmovanje se nato delegira tiste najboljše in hvala bogu sem med njimi tudi jaz,« je povedal 40-letni Margeta, ki je v mladosti vaterpolo igral za kranjski Triglav.

Francoz že pozitiven

PARIZ - Francoski atlet Nordine Gezzar bo tik pred olimpijskimi igrami bržčas ostal brez nastopa v Londonu. Francoska atletska zveza ga je začasno suspendirala zaradi uporabe eritropoetina. Gezzar je na nedavnem evropskem prvenstvu v Helsinkih osvojil četrto mesto v teku na 3000 metrov z zaprekami.

Francoski sprinter Christophe Lemaitre (letnik 1990) je na EP v teku na 100 m zmagal s časom 10,09, v štafeti 4 X 100 pa je osvojil tretje mesto (38,46)

ANSA

PARIZ - Francoz Christophe Lemaitre si želi na olimpijskih igrah v Londonu mešati štrne jamajskim in ameriškim sprinterjem v boju za odličja. Dvaindvajsetletni dvakratni evropski prvak na 100 metrov ter leta 2010 tudi prvak stare celine na 200-metrski razdalji se še ni odločil, ali bo tekmoval v obeh sprinterskih disciplinah ali se bo osredotočil le na 200-metrsko razdaljo. Na diamantni ligi v Londonu je Lemaitre minuli teden kljub deževnemu in hladnemu vremenu na 200 m tekel tretji najhitrejši čas letos. V tej sezoni sta bila od Francoza hitrejša le Jamajčana Usain Bolt in Yohan Blake.

»Mislim, da bom tekel le na 200 m. Bržkone bom 100-metrsko razdaljo izpustil. Razen, če bo prišlo do sprememba načrta in me bo Pierrat (Carras, trener Lemaitra) prijavil tudi na pol krajšo razdaljo.

Morda bom na naslednjih igrah v Riu leta 2016 nastopil v obeh disciplinah,« razmišlja francoski atletski zvezdnik.

Lemaitre, ki je leta 2010 postal prvi beli sprinter, ki je podrl simbolično 10-sekundno mejo, in katerega najboljši čas je 9,92 sekunde, se v London odpravlja brez pritiska in vloge favorita. A četudi bi bil pod pritiskom, sam pravi, da je v Helsinkih dokazal, da se zna z njim odločno spopasti. »Finale evropskega prvenstva na 100 m je dokazal, da sem kljub pritisku prvega favorita ter napačnim startom znal ohraniti mirno kri, se zbrati in kot prvi prečkati ciljno črto,« je poudaril Lemaitre, ki na savojski univerzi študira elektrotehniko in računalništvo.

Pravi, da ne bo izgubljal spanca zaradi izzivov, pred katere je postavljen, saj ponavadi spi po deset ur na noč: »Lahko zaspiš kjerkoli. Nekoč sem zaspal celo na travi atletskega stadiona v Aix-les-Bains.«

Lemaitre, ki je sicer navdušen nogometaš in zvest navijač Olympiqua iz Marseille - za osvojitev le championnata leta 2010 je dejal, da je skoraj tako navdušen nad tem dejstvom kot takrat, ko je sam osvajal evropske naslove -, se je z atletiko začel ukvarjati šele pri 15 letih. Odkril ga je iskalec talentov in trener Jean-Pierre Nehr, ko je tekmoval na šolskem tekmovanju na 50 m. »Nikoli še nisem videl začetnika pri

NOGOMET - Kupoprodajna borza v 2. AL

Nova igralca za Primorje

Ekipa proseškega društva bo v novi sezoni računala na dva igralca Ponziane

Pri proseškem Primorju, ki bo peto sezono igralo v 2. amaterski ligi, so najeli dva igralca, ki naj bi bila v novi sezoni med nosilci igre. Rdeče-rumene sta okrepila napadalec Matteo Muietan in zvezni igralec Boštjan Božič (letnik 1986). Oba sta v zadnji sezoni igrala pri tržaški Ponziani v promocijski ligi. Predsednik proseškega društva Roberto Zuppin je obenem dejal, da bo tudi v prihodnji sezoni igral pri Primorju Matej Peroša. Medtem ko bosta dvojčka Aljoša in Jan Čok tudi v prihodnji sezoni igrala pri sežanskem Taboru. Primorje bo priprave na novo sezono začelo 20. avgusta.

KRAS REPEN 2012/13

21 rdeče-belih za D-ligo

Pri Krasu imajo pripravljen spisek igralcev, ki bo 30. julija začel priprave v Repnu. Potrjeni trener Saželj Alejnikov bo računal vsaj na 21 nogometašev.

Potrjeni igralci: Artur Alejnikov (1991, sredina), Nicola Barbetti (89, obramba), Rok Božič (85, sredina), Ulpiano Capalbo (90, sredina), Lorenzo Colavetta (89, obramba), Damiano Micheli (87, obramba), Alberto Favero (82, sredina), Radenko Knežević (79, napad), Gabriele La Pasquala (94, sredina), Davide Pizzini (86, napad), Luca Carli (93, obramba).

Novi prihodi: Matteo Casarsa (93, obramba, v lanskii sezoni Gemonese), Matteo Beltrame (94, obramba, Virtus Corno), Andy Tari (93, sredina, Zaule), Christian Zucchiatti (92, sredina, Caporiacco), Eros Pavan (92, napad, ISM Gradisca), Stefano Pastrello (84, sredina, Real Vicenza), Francesco Simonin (93, obramba, Udinese primavera), Jacopo Giorgiutti (94, vratar, Reanese), Luca Budicin (94, vratar, Treviso mladinci), Andrea Osso Armelino (94, sredina, Manzanese).

UMETNOSTNO KOTALKANJE - DP

Poletovki utrujeni, ampak zadovoljni

METKA KUK

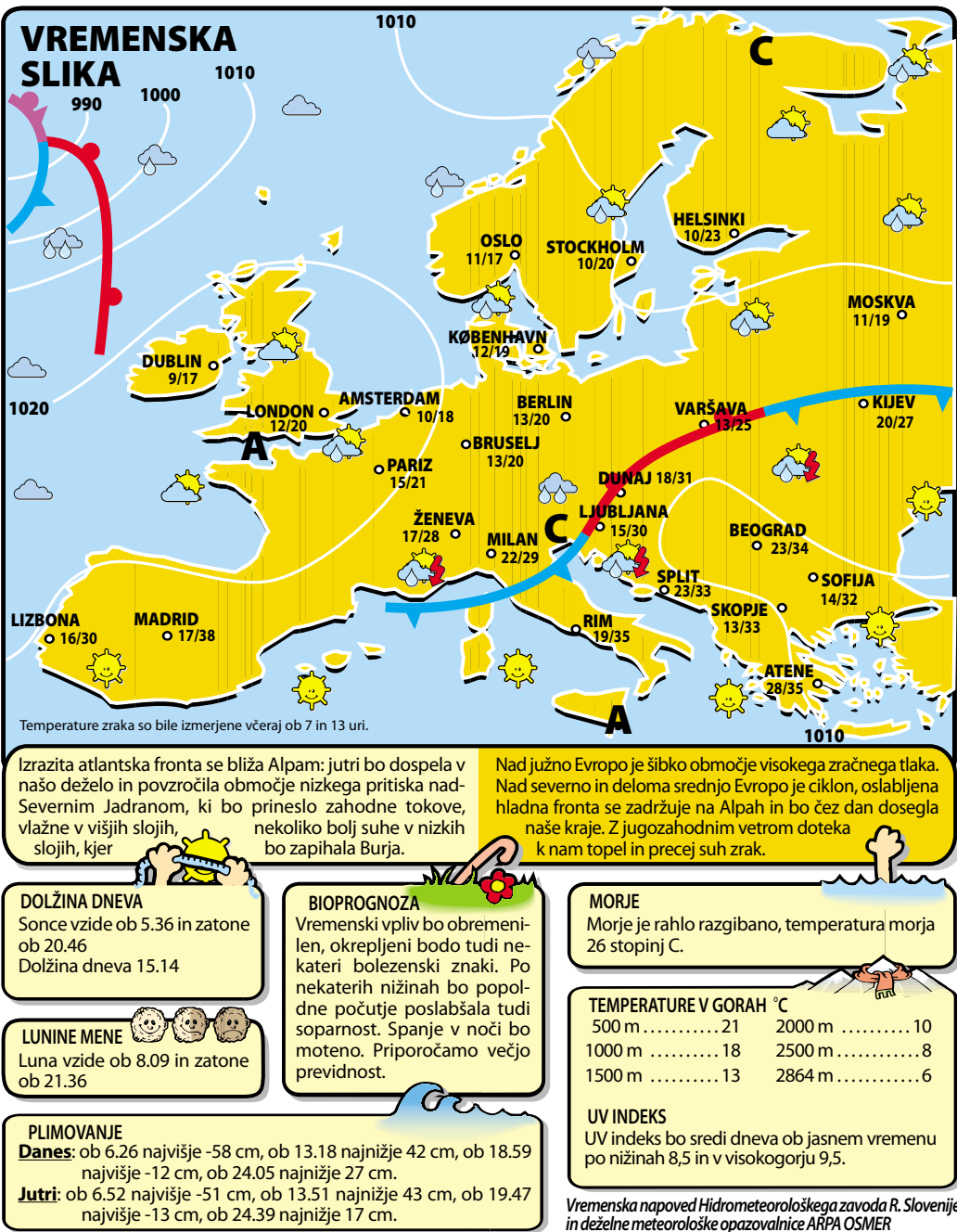

KATARINA JAZBEC

Sinoči je padel zastor nad državnim prvenstvom v umetnostnem kotalkanju v starostni kategoriji kadetinj. V Roccarasu sta v finalu, med 32 najboljših na Apeninskem polotoku, nastopili tudi poletovki Metka Kuk in Katarina Jazbec, ki sta včeraj zaključili nastope v prostem programu. »Na vrsti je bil še daljši program, v katerem pa je Metki in Katarini zmanjkalo bencina. Očitno so preveč energije porabile v polfinalu. Poznalo se je, da sta bili fizično, predvsem pa psihološko izčrpani,« je sinoči povedal njun trener Mojmir Kokorovec, ki je tako- le še ocenil nastop posameznic: »Metka Kuk (skupno 23.) se je sicer odrezala solidno in je vajo dobro izpeljala do konca. V ključnih trenutkih pa ji ni uspelo zadržati zbranosti. Težave je imela predvsem pri

piruetah. Katarina Jazbec pa je bila manj zbrana in bolj utrujena. Naredila je precej napak, tako da se je morala zadovoljiti z 31. mestom. Nivo je bil vsekakor dober in skoraj vse tekmovalke so bile enakovredne. Razlike so bile minimalne,« je utemeljil Kokorovec, ki je bil vsekakor zadovoljen z nastopom obeh poletovk na državnem prvenstvu: »Izpolnili smo cilj, ki je bil uvrstitev v finale, med 32 najboljših v Italiji. V prihodnje pa bomo skušali izboljšati te uvrstitve.« V Roccarasu je nastopila tudi kotalkarica goriške Vipave Katja Pahor, ki pa se ni uspela prebiti v finale. Zmago je slavila Michela Cima.

Prihodnji teden bosta na državnem prvenstvu v Roccarasu nastopili še tržaški Slovenki Martina Pecchiari in Francesca Roncelli.

ISLAM - Sveti mesec eden od njegovih petih stebrov

Za ves muslimanski svet se je včeraj začel ramadan

Sveti mesec ramadan ni samo čas posta, temveč tudi razmišljanja in branja korana, kar velja za vse generacije

ANSA

KAIRO - V večini držav na Bližnjem vzhodu so verske oblasti včerajšnji dan razglasile za začetek svetega meseca ramadan.

Tamkajšnji verniki, kot tudi nekateri muslimani drugod po svetu, se tako začeni postiti. V Siriji medtem tudi glede ramadana vlada nesoglasje.

Vlada je za prvi dan ramadana razglasila soboto, medtem ko opozicija pravi, da je to bil petek. Politična razhajanja med državami z večinsko sunitskim ali večinsko šiitskim prebivalstvom so pogosto botrovala različni razglasitvi začetka ramadana, ki ga določajo glede na to, kdaj je videti mlaj.

To razhajanje je letos najbolj očitno v Siriji, kjer je režim določil, da se bo svet mesec začel v soboto - v nasprotju z opozicijskim Sirskim nacionalnim svetom, ki je sporočil, da se začne danes.

Opozicijski svet je na družbenem omrežju Facebook ob ramadanu pozval k enotnosti in sodelovanju Sircev v boju proti režimu Bašarja al Asada, poročajo tuje tiskovne agencije. Novi egiptovski predsednik Mohamed Mur-

si je medtem v četrtek sporočil, da bo ob ramadanu pomilostil 572 civilistov, ki so jih obsodila vojaška sodišča, kar je ena glavnih zahtev egiptovskih borcev za demokracijo.

Pomilostitev se bo sicer nanašala le na peščico od sicer več tisoč civilistov, ki so jim sodila in jih obsodila vojaška sodišča, potem ko je oblast po padcu Hosnija Mubaraka februarja lani prevzel vrhovni vojaški svet. Po trditvah aktivistov so vojaška sodišča sodila več kot 11.000 ljudem, več kot 2100 pa naj bi jih bilo še vedno za zapahi.

To je drugi ramadan, odkar se je v regiji začela arabska pomlad, s katero so množice zahtevale odhod dolgotrajnih voditeljev z oblasti. Sicer se je včeraj začelo postiti tudi kakih 30 milijonov Indonezijcev, ki pripadajo drugi največji muslimanski skupnosti v državi, medtem ko jih bo večina preostalih, to je okoli 190 milijonov, post začela danes, kar je za uradni začetek ramadana razglasila tudi vlada.

Postiti so se med drugim začeli tudi milijoni muslimanov v sicer večinsko budistični Tajski. A svet mesec se je na

jugu te države, kjer se muslimani borijo za avtonomijo, začel s krvavim dogodkom. V kraju Sungai Kolok je namreč zjutraj razneslo avtomobil bombo, pri čemer je bilo več ljudi ranjenih. V Indiji, Pakistanu, Maleziji in Bangladesu bodo ramadan začeli danes ali jutri.

Ramadan je deveti mesec muslimanskega koledarja, v katerem verniki izpolnjujejo dolžnost posta. Muslimanski koledar se ravna po luninih menah, zato se začetek svetega meseca v primerjavi z gregorijanskim koledarjem vsako leto premika. V času posta se muslimani od zore do sončnega zahoda odrekajo hrani in pijači, pa tudi vsem strastem ter grdim mislim in besedam. To je čas, ko se posvečajo razmišljanju o življenju in preizkušajo svojo pripravljenost odreči se lagodnosti življenja.

Ramadan je eden od petih stebrov islama, med katerimi so tudi izpovedovanje vere v Alaha in njegovega preroka Mohameda, molitev petkrat na dan, dajanje miloščine revnim in bolnim ter romanje v Meko vsaj enkrat v življenju. (STA)

TA TEDEN EDINOST PRED 100 LETI

V javnost so prišli izidi revizije ljudskega štetja. »Dolgo je trajalo, predno je prišla vlada na dan z izidom revizije ljudskega štetja v Trstu in Gorici. Potemtakem je torej v Trstu in okolici z vojaštvom vred štetlo dne 31. decembra 1911 domače prebivalstvo 190.941 duš, ki so se delile po »občevalnem« jeziku v 11.876 Nemcev, 118.957 Italijanov, 56.926 Slovencev, 2403 Srbo-Hrvatov, 565 Čehov, 157 Poljakov, 33 Malorusov, 11 Romunov in 13 Madjarov.

Torej 56.926 Slovencev! Če prištejemo še pripadnike drugih slovanskih narodnosti, šteje slovansko prebivalstvo mesta Trsta in okolice 60.084 duš, torej 31 odstotkov vsega domačega prebivalstva; Slovenci sami pa tvorimo 29 odstotkov.

Vsakomur, ki pozna tržaške razmere, zlasti pa tistim, ki so z zanimanjem zasledovali vladno revizijo ljudskega štetja, je znano, da je tedaj, ko se je vršila revizija, ostalo pri takozvanih revizijskih uradih še cele kupe naznanilnic, katerih ni bilo mogoče revidirati, ker se tozadevna povabila niso mogla dostaviti strankam, ki so v času od magistratovega ljudskega štetja pa do revizije spremenile svoje bivališče, iz česar vsega se daja sklepati z vso gotovostjo, da bi bilo pravilno izvedeno ljudsko štetje ugotovilo v trstu še znatno večje število slovenskega prebivalstva.

Koliko pa nas je našel mestni magistrat po svoji famozni »reviziji«? Bilo nas je z vojaštvom vred 37.063 Slovencev, 1422 Hrvatov in Srbov, 142.113 Italijanov, 9689 Nemcev, 663 drugih narodnosti. Po volji magistratne gospode v Trstu naj bi bilo vsega skupaj 39.134 Slovanov, torej slabih 21 odstotkov, dočim bi pa Slovenci sami tvorili komaj dobrih 19 odstotkov. Število slovenskega tržaškega prebivalstva se je potemtakem pomnožilo na podlagi vladne revizije za celih 19.863 duš, slovansko prebivalstvo pa za 20.950.

Niso sicer niti to še prave številke, vendar pa pomenjajo vsaj precejšnje ublaženje ene vnebokričeke krivice, ki so jo storili razni sleparski magistratni revizorji ob priliki svoje »revizije« slovanskemu in slovanskemu prebivalstvu tržaškega mesta in okolice.«

TA TEDEN PRIMORSKI DNEVNIK PRED 50 LETI

V hotelu Ples v Devinu je potekala nagraditev vinogradnikov, ki so sodelovali na prvi razstavi domačih vin devinsko-nabrežinske občine: »Slavnostni ceremoniji so prisostvovali poleg vinogradnikov tudi nekateri člani ocenjevalne komisije, ravnatelj oddelka za kmetijstvo in gozdarstvo pri vladnem generalnem komisaratu prof. Zakta, odbornik za kmetijstvo pri pokrajinski upravi dr. Corber, načelnik kmetijskega nadzorništva dr. Perco in številni drugi povabljeni. Vse je pozdravil župan devinsko-nabrežinske občine Albin Škrk, ki se je še posebej zahvalil darovalcem raznih nagrad, ki so na ta način pripomogli, da je razstava domačih vin tako dobro uspešna. Poudaril je, da so si organizatorji na prvi razstavi nabrali mnogo izkušenj, ki bodo nedvomno mnogo koristile pri organizaciji prihodnje. Izrazil je tudi prepričanje, da bo na drugi vinski razstavi sodelovalo več vinogradnikov, saj je že letošnja razstava vzbudila med njimi mnogo zanimanja. Župan je nadalje poudaril, da je posebna komisija obiskala številne kleti devinsko-nabrežinske občine in pokušala razna vina. Izbrali so deset belih in deset črnih vin, tako da je že sodelovanje na razstavi priznanje in nagrada sodelujočim vinogradnikom. Komisija, ki ji je predsedoval znani enolog dr. Verbi, je ocenjevala vina v največji tajnosti, tako da ni bilo glede tega nobene diskriminacije. Končno se je župan zahvalil vsem vinogradnikom za sodelovanje na razstavi in jim čestital za uspeh.

Sledila je nagraditev, med belimi vini je dobil prvo nagrado Alojz Lupinc iz Praprota, ki je prejel zlato medaljo in deset tisoč lir, drugo nagrado si je zaslužil Just Terčon iz Slivna, medtem ko je bil tretjivvrščena Amalija Marušič ravno tako iz Slivna.

Med črnimi vini je dobil prvo nagrado Rado Kosmina iz Šempolaja, na drugo mesto se je ponovno uvrstil Just Terčon, na tretje pa Franc Legiša iz Šempolaja. Nagraditev je potekala v prijetnem razpoloženju k čemur je nedvomno pripomoglo vino nagrajenih vinogradnikov.«